

Slovenija

"Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih staršev. Skrbno smo ga dolžni ohraniti,

olepšati in svojim mlajšim zapustiti. Človeški jezik je talent, ki nam ga je izročil Gospod nebes in zemlje, da bi z njim kupčevali in napravili veliko dobička ..."

1800 – 1862.

ANTON MARTIN SLOMŠEK

THOUGHTS
LETO - YEAR 39

JUNIJ · JULIJ
1990

misli

Naslovna slika: Dekle sredi trav in cvetja zlahka predstavlja našo drago Slovenijo, ki je vstala k svobodi.

+ + +

NAVADNO imajo MISLI enkrat v letu dvojno številko. Že več let je to prva izdaja ob začetku letnika, iz čisto praktičnih razlogov. Počitnice so in tiskarna tri tedne ne obratuje, urednik pa prebija čas pri naši počitniški koloniji v Mt. Elizi. Zanj to niso ravno počitnice, saj je skrbi za mladino preko glave, je pa vsekakor sprememba, ki prinese svoje vrste odpočitek. Januarske obveznosti je nemogoče uskladiti še z delom urednika mesečnika. Vse čaka na februar in sveži začetek.

Letos pa bom naročnike prosil za posebno razumevanje in prepričan sem, da boste mojo odločitev velikodušno sprejeli: tale izdaja naj velja za junijsko in julijsko hkrati. Edini način, da ugodim svoji dolgoletni želji in tudi želji svojih predstojnikov, ki me hočejo imeti doma na plenumu vodstva province in tudi ob 40-letnici mojega mašništva. Menda le ni nikogar med naročniki, ki bi mi ne privoščil obiska dežele pod Triglavom po dolgih 45-ih letih. Režim, zaradi katerega sem kot mlad študent odšel v svet, je moral dati prostor demokratični vladi – torej ni več vzroka, da bi ne poromal v rodno domovino, obiskal kraje svoje mladosti in tudi medvojnih doživetij, pa privrkat pomolil na grobeh zdaj že pokojnih staršev...

Čutim, da mi dajete velikodušno odvezo in boste na moj račun en mesec potrpegi z branjem. Hvala!
–Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, zepna izdaja. – Komac - Škrj - Cena 12.– dolarjev.

OBRISE DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozalozba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.– dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.– dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmisljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10.– dolarjev.

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Established) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAG HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03)853,7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.–, izven Avstralije (Overseas) \$ 16.–; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic.3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje

misli

Leto

in

človeške

39

št.

6 in 7

JUN. in JUL. 1990

VSEBINA:

Oznanjanje s strehe

– D. K. v Družini – stran 129

Molitev za Slovenijo

– Iz arg. Oznanila – stran 130

Naš sedanji trenutek

– + Dr. A. Šuštar – stran 131

Novi mašnik bod' pozdravljen!

– O Štefanu Krampaču

p. Bazilij – stran 133

Pogovor nad jamo – Koč. Rog

– Justin Stanovnik – stran 134

Slovenski nagelj je vzcvetel

– Ciril Turk – stran 136

Snidenje – črtica

– Jože Krivec – stran 138

In vendar - nekoč bo! – pesem

– Zorko Simčič – stran 139

Središče svetih Cirila in Metoda

v Melbourneu

– P. Bazilij – stran 140

Izpod Triglava – stran 142

Slomšek nam govori . . .

– o duhovništvu – stran 144

Središče sv. Rafaela v Sydneyu

– P. Valerijan – stran 146

Premakljivi svečnik – roman

– Lojze Kozar – stran 148

Naše nabirke – stran 148

Nekaj besed o Kongresu

– Viktor Blažič – stran 149

Središče sv. Družine v Adelaidi

– P. Janez – stran 152

Od resnice k spravi – V Družini

Joško Kragelj – stran 153

Z vseh vetrov – stran 154

Kotiček mladih – stran 156

Križem avstralske Slovenije

– stran 157

Resnica je kislja kot cviček –

pa se le nasmejemo – stran 160

Oznanjanje s strehe

“Zato se bo vse, kar ste povedali v temi, slišalo pri belem dnevu, in kar ste pri zaprtih vratih šepetali na uho, se bo oznanjalo po strehah” (Lk 12, 3).

NAJBRŽ so te Jezusove besede v zadnjem času marsikomu prihajale na misel, saj smo priče odkritemu govorjenju in pisanju o stvareh, o katerih je bilo do nedavnega slišati le šepetanja.

Med takšne stvari spada prav gotovo eden največjih madežev naše povojne zgodovine: vrnitev domobrancev in drugih beguncev in množičen pokol brez sodne obravnave. Ko je zdaj že pokojni Edvard Kocbek v intervjuju za tržaški *Zaliv* prvič na glas spregovoril o tej sramoti, so se dvignili oblaki prahu in avtorja intervjuja tržaška pisatelja Rebula in Pahor kar nekaj časa nista smela prestopiti naše meje.

No, časi so se spremenili in še pred volitvami v Sloveniji se je o tem veliko govorilo in pisalo. V okvir te nove glasnosti, ki je v pluralistični družbeni ureditvi dobila nove razsežnosti, spada gotovo tudi sobotna (dne 26. maja – op. ur.) spominška slovesnost v Vetrinju, vaški cerkvi na poti od naše meje proti Celovcu. Tisoči preživelih in svojci pobitih so to ime izgovarjali z bolečino, saj so iz tamkajšnjega zbirnega taborišča Angleži s prevaro vrnil v Jugoslavijo vsaj dvanajst tisoč domobrancev in drugih ljudi, ki so se maja 1945 pred novimi oblastmi v Jugoslaviji umaknili v tujino. Rojaki, ki živijo v tujini, so se tudi v preteklih letih večkrat vračali na ta kraj žalostnega spomina, letos pa je bila prvič povsem odprta spominška slovesnost, ki so ji dala poseben pečat imena udeležencev. Somaševanje je vodil ljubljanski pomožni škof Jožef Kvas, med verniki, ki so v cerkvi sodelovali, pa sta bila tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle in slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel.

Škof Kvas, ki je kot mlad študent teologije tudi prehodil Kalvarijo begunstva in je prav v tej cerkvi leta 1945 daroval novo mašo, je uvod v mašo in pozdrav miru ubral v globok krščanski pogled na življenje. V krščanstvu je odpuščanje ena temeljnih vrednot. Zavedamo se namreč svoje majhnosti in grešnosti pred Bogom in ne moremo brez njegovega odpuščanja. V očenašu pa obljublamo tudi svoje odpuščanje vsem, ki jim to dolgujemo. Božje odpuščanje celo na neki način povezuje z lastnim odpuščanjem.

Pridigal je Vinko Zaletel, tudi begunec. Začel je s spomi-

Urednikova pripomba: Nikoli si nisem mislil, da bom kdaj za uvodnik v junijske MISLI lahko vzel članek iz domovinskega tiska. Pa sem tudi to dočkal: naš uvodni članek je izšel v ljubljanski Družini. Njegova vsebina zgovorno dokazuje, da se svoboda demokracije v Sloveniji res uveljavlja.

nom na vetrinjske žrtve, kar je bil tudi cilj srečanja. Seveda je bil spomin grenak, saj ga je označilo trpljenje tisočev. Konec pa je bil svetlejši: sprava kot pogoj skupne prihodnosti v krščanskem odpuščanju brez sleherne maščevalnosti.

Po maši je bilo pred cerkvijo spominsko zborovanje, kjer so se k besedi oglašali različni ljudje iz matične Slovenije, zaamejstva in zdomstva. Govoril je tudi predsednik slovenske vlade. Poudaril je, da je program slovenske vlade program sprave, v katerem pa seveda ni nobene želje po maščevanju. Da ni govoril v prazno, je dokazal že prej, saj je pred nekaj dnevi po avstrijski televiziji napovedal temeljito preiskavo o Korošcih, ki so jih partizani v tistih nekaj tednih po vojni odpeljali in so izginili brez sledu. To bo seveda vodilo tudi k razkrivanju resnice o koroških žrtvah, slovenskih in nemških, ki so jih med vojno povzročili nacisti. Pri vzpostavljanju in utrjevanju dobrih odnosov s sosedi verjetno čakajo na temeljit pretres tudi zloglasne "fojbe" ob meji z Italijo, v katerih je končalo neugotovljeno število ljudi, zelo veliko povsem po nedolžnem.

Tudi če odmislimo vse druge težave, ki jih je nova slovenska vlada dobila v dediščino, jo tudi na tem področju čaka še zelo veliko dela. Če ji bo uspelo, se bomo v prihodnosti morebiti le otesnili Kajnovega znamenja, s katerim res ni prijetno živeti.

D. K.

Molitev za Slovenijo

GOSPODAR VESOLJA IN KRALJ VSEH NARODOV IN JEZIKOV,
PROSIMO TE, RAZLIJ SVOJO MILOST NA SLOVENIJO,
DOMOVINO NAŠIH PREDNIKOV IN NAŠO DUHOVNO DOMOVINO.
PODELI JI SVOBODO, VARNOST, MIR IN PRAVO MESTO V SVETOVNI DRUŽINI NARODOV.
PODPIRAJ JO NA POTI K DUHOVNI IN DRUŽBENI PRENOVI PO TVOJI VOLJI.
SPREJMI KRI, KI JE BILA DAROVANA ZA NJENO PRAVICO,
IN VSE TRPLJENJE NJENIH OTROK,
DA BO V ZADOŠČENJE ZA KRŠITVE TVOJE POSTAVE NA NJENIH TLEH.
POSEBEJ TE PROSIMO, VLIVAJ NJENIM SINOVOM IN HČERAM
DUHA EDINOSTI V RESNICI IN PRAVICI,
DA BO KMALU SREČEN DOM VSEM, KI SKUPAJ ŽIVIJO V NJEGOVEM ZAVETJU.
NAM V SVETU, KI ZAVESTNO SPREJEMAMO SLOVENSKO DUHOVNO DOMOVINSTVO,
PA POMAGAJ, DA SE OHRANIMO V DEJAVNI ZVESTOBI
SVOJI ZAVEZI IN TVOJI POSTAVI,
DA BOMO ŽIVELI SLOVENIJI V ČAST IN RAZCVET,
DEŽELI, KI JI PRIPADAMO, IN VSEH ČLOVEŠKI DRUŽBI V BLAGODEJEN RAZVOJ
IN TEBI V SLAVO, KI TI JO NEPRENEHOMA KLIČEMO.
AMEN.

NAŠ SEDANJI TRENUTEK

Tu nudimo bralcem v tiskani besedi zvočno pismo našega slovenskega metropolita, ki mu ga je omočil Radio Ljubljana in je prišlo med nas preko valov EA v začetku junija. Lepe in tople misli so vredne, da jih vsakdo izmed nas sprejme kot vodilo, ki naj nas tesneje poveže z domovino na njeni poti v lepšo bodočnost. K temu vsakdo izmed nas lahko doprinese svoje.

DRAGI slovenski prijatelji, drage Slovenke in Slovenci, dragi bratje in sestre po svetu! Vesel sem, da vas morem v tem velikonočnem času, v cvetoči pomladi in tudi pomladi slovenskega naroda, nagovoriti preko zvočnega pisma, vam poslati pristrčne pozdrave in najboljše želje. Upam, da ste lepo doživeli veliko noč in da doživljate veselje in upanje, ki nam ga prinaša velikonočni in pomladni čas, čeprav v nekaterih delih sveta doživljate sedaj druge letne čase in ne pomladi.

Prepričan sem, da z zanimanjem spremljate dogodke v domovini in da ste z nami v vsakem oziru močno povezani. Veliko je vaše pričakovanje, prav tako tudi naše. Z zaupanjem gledamo v prihodnost, ko doživljamo spremembe po zadnjih volitvah, ob pričakovanju, kaj nam bodo prinesle te spremembe. Nagovarjam vas v četrtek 3. maja, torej po volitvah v Sloveniji, pa še pred zasedanjem novega parlamenta — tako vemo le za nekaj stvar, druge so pa še neznane in negotove. Vsi se zavedamo, da doživljamo velike spremembe v družbenem, političnem, gospodarskem, narodnem in tudi verskem življenju. Veseli smo, da smo jih doživljali brez hudih dogodkov, kakor so se pojavili v nekaterih vzhodnih deželah.

Seveda je tudi pri nas nekaj izjem, ko se tu in tam zaostri in nas nekako prestraši; kakor da še niso za nami tisti hudi časi, ki smo jih doživljali med vojno in v letih po vojni. Na drugi strani pa se vsi zavedamo, da je v sedanjem trenutku še veliko več obljub in lepih napovedi, da pa je glede uresničevanja še marsikaj zelo negotovo. Zavedamo se tudi težav, ki nas čakajo, ker smo pač premalo pripravljeni. Tudi tisti, ki imajo odgovorne naloge ali jih bodo prevzeli, se večkrat ne znajdejo prav. Manjka nam ljudi, manjka nam izkušenj za nove naloge, ki jih imamo pred seboj.

Pa še od druge strani prihajajo negotovosti. Radi bi sami svobodno odločali o usodi slovenskega naroda in njegove prihodnosti. Na drugi strani pa se zaveda-

mo odvisnosti od drugih, bodisi od drugih republik v Jugoslaviji, posebno pa še od drugih držav v mednarodni povezavi.

V zadnjih časih se spet pojavlja vprašanje o vlogi Cerkve in kristjanov v družbenem in političnem življenju. Kristjani se zavedamo, da imamo večje naloge, kakor smo jih imeli doslej. To predvsem zato, ker se nam odpira širša možnost za sodelovanje v družbenem življenju na političnem in gospodarskem področju, posebno kar zadeva šolstvo, karitativno dejavnost in vpliv na javno mnenje. Naša odgovornost je zato tem večja. Kristjani želimo biti v službi vseh ljudi in vsega naroda. Vsakega človeka hočemo sprejemati in spoštovati, mu priznati njegovo osebno prepričanje, njegove človekove pravice. Nikomur nočemo nič vsiljevati, temveč hočemo povabiti vse ljudi dobre volje k čim večjemu in lepšemu sodelovanju.

Med vprašanji, ki so pred nami in ki jih bo treba reševati v prihodnosti, je sprava z mrtvimi in vprašanje sprave med živimi. O tem je Slovenska škofovska konferenca dala že nekaj pomembnih izjav. Upam, da ste tudi vi po tej ali drugi poti dobili ta besedila. Nekateri jih sprejemajo z veseljem in hvaležnostjo, drugi z njimi niso zadovoljni, ker mislijo, da take sprave sploh ne smemo oznanjati, ker je po toliko hudih stvareh nemogoča. Drugi pa sprave zato ne sprejemajo, ker sploh niso pripravljeni, da bi se spravili z vsemi, češ da z nekaterimi sprava sploh ni mogoča.

Kristjani pa smo prepričani, da je sprava edina možna pot v prihodnost. Če bi sprave ne bilo, nam ostane samo nasprotovanje, sovraštvo in vedno hujše zaostrovanje, kar bi končno vodilo k medsebojnemu obračunavanju, maščevanju, pobijanju in uničevanju. To pa ni nobena prihodnost. Zato se kristjani z vsemi ljudmi dobre volje prizadevamo za spravo.

Seveda pa je pri tem treba upoštevati tudi resnico o preteklosti in uveljavljanje pravičnosti do vseh in do vsakega posameznika. Prvi korak na poti sprave,

odpuščanja, prijateljstva in ljubezni je pravičnost, ko vsak priznava svojo krivdo in prosi odpuščanja, pričakuje pa, da tudi drugi priznajo krivdo in prosijo odpuščanja. Kristjani smo naredili in smo vedno pripravljeni narediti prvi korak v priznanju krivde v prošnji za odpuščanje, a tudi v zahtevi pravičnosti, v spoštovanju mrtvih, pa naj so padli in so pokopani kjerkoli, in v iskrenem iskanju sprave med živimi. Zavedamo se, da je to zelo težko, ker posebno starejši ljudje nosijo v sebi rane in bolečine, zaradi hudih doživetij v preteklosti. Vendar se Cerkev ne bo nehala zavzemati za spravo, za odpuščanje in za preseganje preteklosti ter za novo sodelovanje v prihodnosti. Prepričani smo, da bodo ljudje dobre volje pri tem sodelovali.

Morda je temu ali onemu, ki že dolgo živi drugje po svetu, vse to težje sprejemati, ker premalo pozna razmere doma. Če pa bi bolje poznal naše prizadevanje za pravičnost do vseh, tudi do tistih, ki še nikoli niso mogli priti v domovino, ki imajo še vedno pomisleke in strah pred vrnitvijo, sem prepričan, da bi nam pritrdili v našem prizadevanju. Pod človeškim vidikom je to plemenito, pod etičnim vidikom naša dolžnost, pod vidikom slovenskega naroda naša življenjska nujnost in pod krščanskim vidikom naše poslanstvo.

Drugo področje, ki ga obravnavamo v našem pogovoru, je vprašanje Cerkve in politike. Žal je še toliko nepojasnjenih besed in pojmov, kaj pomeni vmešavanje Cerkve v politiko, ali kot nekateri pravijo, zloraba vere v politične namene. Zato si moramo prizadevati, da bi najprej razjasnili, kaj pomeni Cerkev, kaj pomeni politika, kaj pomeni sodelovanje Cerkve in kristjanov v politiki in kaj pomeni zloraba vere v politične namene. Priznavamo, da se je v preteklosti marsikaj hudega dogajalo in da se morda tu in tam še to ponavlja. Na drugi strani pa se kristjani moramo in hočemo zavzemati za svoje polnopravno sodelovanje v politiki in na političnem področju. To je naša dolžnost kot enakopravnih članov naše družbe in te pravice nam v resnično demokratični družbi nihče ne more odreka. Vsi se danes v Sloveniji zavzemamo za demokracijo, čeprav je za nekatere ta pojem še precej nejasen. Hočemo se učiti ob demokratičnih izkušnjah v raznih deželah po svetu. Zato so nam tudi vaše izkušnje, vaši prispevki, vaši pogledi in vaši predlogi dragoceni. Veseli smo, da nas spremljate in da nam pomagata uresničevati demokratično obliko družbe v Sloveniji.

Še tretji vidik je, ki se pojavlja vedno znova v pogovoru o vlogi kristjana v naši družbi: v čem namreč obstaja poseben prispevek kristjanov. Na eni strani je treba vedno znova poudarjati, da smo kristjani, tako kot vsi drugi ljudje, člani naše družbe. Z drugimi ljudmi, pa tudi z vsemi, ki živijo na naši zemlji, delimo dobro in hudo. Nosimo breme preteklosti in gledamo

z zaupanjem v prihodnost. Prizadevamo si za spremembe, ki pa se morajo začeti najprej pri vsakem osebnem, a tudi v strukturah v naši družbi.

Kristjani pa imamo še tri posebne prispevke, ki jih hočemo posebej poudariti pri preoblikovanju naše družbe. Prvi je poudarjanje osebne spreobrnitve. Če se sami ne spremenimo in ne spreobrnemo, tudi sprememba struktur ne bo veliko pomagala. Človek sam mora najprej postati drugačen, boljši, bolj pošten, plemenitejši in bolj pripravljen za odpuščanje in za sodelovanje z vsemi drugimi.

Drugi prispevek, ki ga hočemo kristjani še posebej poudarjati, je naša zavest etičnih vrednot, brez katerih ni pravega človeškega sožitja v družbi. Etične vrednote, ki izhajajo iz dostojanstva človekove osebe in družbenega bitja, kot so poštenje, pravičnost, ljubezen, zvestoba, spoštovanje drug drugega, spoštovanje življenja, zavzemanje za svobodo in enakopravnost, so tako neobhodno potrebne, da mimo njih ne moremo iti.

Tretji prispevek pa je naše zaupanje v božjo pomoč. Zavedamo se, da pri graditvi nove družbe nismo sami. Ker naše prizadevanje presega človeške moči – naloge so namreč prevelike in pretežke, toliko bolj zaupamo, da nam bo Bog pomagal. Zato se tudi v molitvi obračamo Nanj v zaupanju v Njegovo pomoč zase in za vse ljudi. svetu.

Dragi slovenski prijatelji po svetu! Vabim vas, da ste z nami združeni v tem prizadevanju, pa naj si bo, da ste sami prepričani kristjani, ali pa da ste izgubili stik z vero in Cerkvijo, pa kljub temu ostali dobri Slovenci. Naj nas povezuje naš ponos na preteklost slovenskega naroda, na našo kulturo, na naše bogato izročilo, na naše zdrave korenine, iz katerih smo živeli in bomo živeli. Naj nas povezuje naša zavzetost in prizadevanje za lepšo in boljšo prihodnost slovenskega naroda!

Prisrčno pozdravljeni!

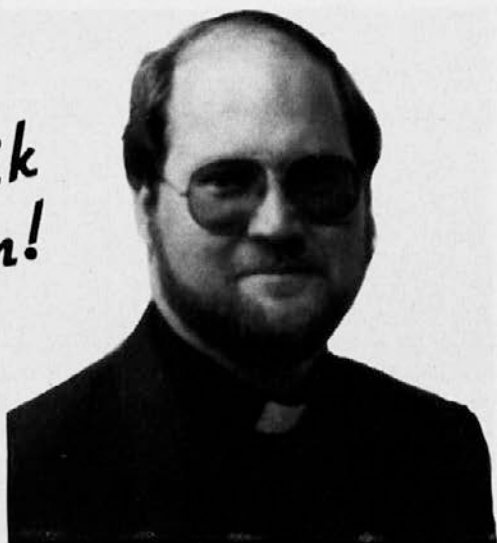
+ Dr. ALOJZIJ ŠUŠTAR,
metropolit in ljubljanski nadškof

Stolnica
svetega
Nikolaja,
Ljubljana

Novi mašnik bod' pozdravljen!

MED letošnjimi novomašniki naše rodne domovine pod Triglavom bo tudi novomašnik-salezijanec, ki ga avstralski Slovenci upravičeno smemo imeti za svojega. To je ŠTEFAN KRAMPAČ in smo ga že večkrat imenovali v Mislih ter v Galeriji mladih objavili tudi njegovo sliko, ko je kot član kongregacije sv. Janeza Boska napravil večne obljube. Osebnost sem z zanimanjem zasledoval njegovo pot, čim sem pred leti zvedel, da se je odločil postati duhovnik. Več let sva že v pismenih stikih, še bolj pa gotovo združena v molitvi: da bi vztrajal na začeti poti in bi srečno prišel do zaželenega cilja. To se bo zgodilo letos na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, v petek 29. junija, ko bo Štefan v mariborski stolnici klečal pred škofom ter prejel po njegovih posvečevalnih rokah odgovorno breme duhovniške službe. Po njegovih besedah v pismih sodeč sem prepričan, da bo z vso pripravljenostjo sprejel križ, ki mu ga bo naložil Gospod sam. Saj velja, da ga je Kristus sam izvolil za delavca v svojem vinogradu. On pa je božji klic slišal ter mu sledil ob molitveni podpori vernikov.

Naš novomašnik je bil rojen 15. junija 1963 v Melbourne. Njegov oče istega imena je prišel v Avstralijo kot begunec ter je bil med fanti našega Baragovega doma v Kew, ko se je leta 1962 poročil s Kreslinovo Cilko (oba sta doma iz župnije Črenšovci v Prekmurju) v naši kapeli, saj cerkve takrat še nismo imeli. V Baragovem domu smo jima pripravili "ohcet" in vsi fantje so bili gostje. Leto kasneje je bil rojen prvorojenec Štefan in bil krščen v naši kapeli 13. julija 1963. V krstno knjigo sem ga vpisal kot Štefan Anthony. Takrat je Krampačeva družina živela v Flemingtonu, potem pa se je odselila v Adelaido, kjer je imela Cilka svojega rodnega brata. Tam je Štefan dobil še sestrico Marijo Terezijo. Fantek je moral imeti kake tri ali štiri leta, ko so se Krampačevi na željo Cilkinih staršev vrnili v Slovenijo ter prevzeli domače posestvo.

Bil sem prijetno presenečen, ko sem pred leti dobil prvo pismo mladega Štefana. Pisal mi je, da je postal

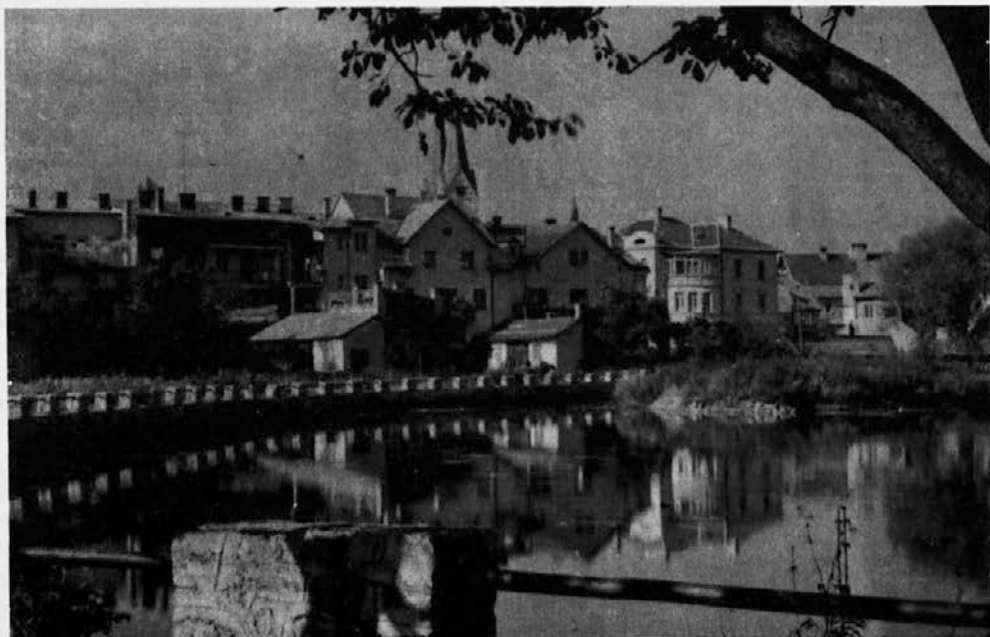
salezijanec z namenom sprejeti duhovniški poklic. Zahvalil se mi je, da je po mojih rokah prejel milost svetega krsta in pokazal živo zanimanje za svojo rojstno deželo Avstralijo. Seveda sem mu odpisal, mu obljubil, da ga bomo tudi v Avstraliji spremljali z molitvami do zaželenega cilja ter izrekel še svojo željo, da bi kot novomašnik prišel tudi med nas in ponovil novo mašo na kraju svojega krsta. Vse to se zdaj urešničuje.

Štefan bo imel novo mašo dne 15. julija v cerkvi sv. Antona v Gornji Bistrici, župnija Črenšovci v Prekmurju. Nič mu nisem upal obljubiti, ko me je povabil na slovesnost, pa kakor izgleda, bom le prisoten, tako v mariborski stolnici pri posvečenju kot tudi na novi maši v domačem kraju. Potem pa ga čaka še obisk Avstralije – dovoljenje predstojnikov že ima – in ponovitev nove maše v našem verskem središču v Kew na tretjo nedeljo v avgustu (19. avg.) ob desetih. Kakšne bodo prilike za obisk in ponovitev slovenosti še na ostalih dveh naših verskih središčih, bo pokazal čas, saj predolgo med nami ne bo mogel ostati.

Našemu novomašniku vsi avstralski Slovenci prav iskreno čestitamo in mu želimo obilo milosti na duhovniško pot. Ponosni smo nanj in k obisku svoje rojstne domovine mu kličemo veselo dobrodošlico. Obljublamo mu, da ga bodo tudi v bodoče spremljale naše molitve ter mu pomagale vztrajati na začeti poti in biti vse življenje duhovnik po božjem Srcu.

... Saj ni za počitek Gospod te izvolil:
za delo težavno pripravi rokú!
On stal bo ob strani, če truden bi klonil,
On vedno bo znova ti vžigal srcé!

P. BAZILIJ

Pogovor nad jamo

GHOŠ NIKOLAJ TOLSTOJ, nam že znani borec za odkritje celotne resnice o vetrinski tragediji, je obiskal Slovenijo in bil 30. aprila letos na množičnem grobu v Kočevškem Rogu. Ta pogovor z njim je bil natisnjen v ljubljanski "Družini". Iz več razlogov je prezanimiv, da bi ga ne objavile tudi naše Misli. — Ur.

OB telefonskem drogu številka 122 se avto ustavi in zavije na gozdno jaso na levi. Potem izstopimo, gremo čez cesto in zavijemo v gozd na desni. Najprej je samo trava, nato redki grmi, a samo še nekaj deset metrov in že smo sredi visokih smrek in bukev.

Nihče ne spregovori. Spredaj so znanci, vseh niti ne poznam, za njimi gre Nikolaj Tolstoj, nato jaz in za mano mlado slovensko dekle iz Argentine. Sedaj je steza že na robu plitve uvale — imamo vtis, da je pred nami majhen amfiteater. Počasi se spustimo vanj. Pot pelje prav po sredi med smrekami.

Še vedno nihče ne spregovori.

Ko smo že ne položnem dnu, zaslišim za sabo pridušen krik: Moj Bog! Moj Bog!. . . Ko se obrnem, vidim, da je dekle obstalo. Sedaj gleda nekam visoko v vrhove in po licih ji tečejo solze. Opazim, da si jih ne briše. Sam ne vem, kako bom zdržal, a sem ji hvaležen za njene solze. Sedaj se dvigamo že na drugi rob, se razvrščamo pred tem, kar je bilo nekoč globoko brezno in je sedaj na pol zasuta jama. Nekaj časa tako stojimo, potem pa začnejo v tisti ljik padati stav-

ki: Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur . . .

Dvakrat, trikrat se ustavimo, nočemo, da bi se nam glasovi tresli, pa spet nadaljujemo in pridemo do konca: Et ne nos inducās in tentationem, sed libera nas a malo. Amen . . . amen . . . amen. Imam vtis, da vsakdo izgovori to besedo zase in posebej.

Nato še malo počakamo. Ko se zdi, da smo se umirili, poskusim:

"Nikolaj Tolstoj," (čutim, da ne morem reči gospod — tu smo samo še ljudje, ta trenutek in ta prostor nas preneseta samo kot ljudi) "pod nami verjetno ležijo kosti nekaj tisoč ljudi. Dobro vam je znano, kdo so ti ljudje in kako je do tega prišlo. Na kaj ta trenutek mislite?"

Nikolaj Tolstoj: "Mislim na to, da je ta kraj svetišče. Upam, da ga bodo ohranili prav takega, kot je sedaj, da bo pristen spomin na to, kar so ti ljudje pretrpeli. Upam, da ne bodo nikoli pozabljeni. Mogoče samo še znamenje, preprost križ in spominski napis na kamnu. Vsenaokoli pa naj bo natanko tako, kot je sedaj, da bo tudi spomin šel naprej neokrnjen in nedo-

taknjen.”

“Kako je mogoče, da se zgodi taka blaznost?”

“Mislim, da je to strup ideologije, ki upravičuje zločine in tako razčloveči žrtve, da postane vse mogoče. Verjamejo, da počnejo stvari zaradi višjih ciljev. Velika odgovornost leži po moji misli na ljudeh, ki širijo te zle ideologije.”

“Kakšno bi utegnilo biti sporočilo teh ljudi, če bi lahko govorili tistim, ki živijo?”

Nikolaj Tolstoj: “Da se jih spominjamo. Da jih ne pozabimo. In da se spravimo, da se takšne stvari ne bi več godile. Prepričan sem, da nočejo, da bi ljudi kaznovali. Hočejo samo to, da se zve resnica. Prava in primerna kazen bi bila resnica, ki bi se razkrila; da bi se od tistih, ki še živijo, ugotovilo, kdo je odgovoren za to, kar se je zgodilo. In nič več!”

“Vse se nazadnje povrne na vprasanje kulture in humanosti. Vsi bi morali zelo paziti, in ko se pokažejo prvi znaki barbarstva, ne molčati.”

Nikolaj Tolstoj: “Res, to bi morali. Vsi dobri ljudje bi se morali združiti in zlo odločno zatreči, zakaj te stvari se dogajajo v splošnem miselnem ozračju, ki preprosto sprejema, kar se dogaja. Pa še tole: Strašna odgovornost leži na Britancih. Konec koncev so to bili sami izobraženi ljudje, niso bili žrtve te ideologije, ni jim grozila višja oblast — šli so celo tako daleč, da niso poslušali njenih ukazov. Na njih leži strašna odgovornost. V nekem oziru večja, ker so to bili ljudje, za katere se je pričakovalo, da bodo prijazni do ujet-

nikov, medtem ko bi ljudje, ki so dejansko počeli te krutosti, v vsaki deželi veljali za hudodelce.”

“Sedaj že lahko upamo, da tako Britanci kot svet ve, kaj se je zgodilo in kdo so v resnici ljudje, ki tukaj ležijo.”

Nikolaj Tolstoj: “V Veliki Britaniji vlada sedaj globok občutek sramu.”

“Hvala lepa, Nikolaj Tolstoj!”

Skozi veje dreves se vsipajo slapovi svetlobe. Od vsepovsod iz neskončnega gozda pa tudi čisto od blizu nas pokrivajo izmenjavajoči se kori gozdnih pevec. Čisto lahko, da so bili sončni dnevi tudi takrat; petja, kot je danes, pa prav gotovo ni bilo. Takrat so bili tod drugi glasovi.

Sedaj smo že razmetani po gozdu okoli jame. Sam še stojim na robu in čakam, da vame vdre tista groza. Pripravljen sem jo sprejeti in nesti s sabo. Stojim tu in čakam, pa je ni. Ko že mislim, da mogoče nisem pravi človek za to obiskanje, me obide nekaj drugega. Sklonim glavo, da bi bil še bolj s sabo in da mi misel, kot že toliko drugih, ne uide, še preden jo spoznam. Počasi jo vidim: ti ljudje tu spodaj so bili za življenje. Čeprav so jih ubijali in so nad njimi “stale zvezde smrti”, so bili na strani življenja in prihodnosti. Oni pa, ki so tu v brezumju moči počenjali, kar so počenjali, so bili služabniki smrti. Agenti smrti. Ti ljudje tu pa nam v slovesni oddaljenosti svojega molka govorijo samo o življenju. . .

JUSTIN STANOVNIK

TALE izrek je ohranjen iz ust modrega Siraha: Če dihneš v iskro, se razplamti, če pljuneš vanjo, ugasne; oboje pride iz tvojih ust. — V nas je, iskro razplamteti, v nas je, iskro ugasniti.

Imamo veliko iskro v svoji narodni preteklosti, pogum, trpljenje in muke tisočarih, ki so stali in padli v obrambi svobode in krščanstva. Če bomo dihali vanjo, jo bomo razplamteli v veliko mogočno baklo, ki bo svetila nam in rodu za nami. — Če jo bomo ugašali z brezbriznostjo, s plašnostjo, s kompromisarstvom, z umikanjem, kako naj potem stojimo pred mladim rodом, ki naj bi mogočno baklo prevzel iz naših rok in jo izročil spet rodu, ki bo zrasel iz njega?

Dragi prijatelji, bodimo preroki ob bridki dolini tega časa! Čeprav majhni, dihajmo v ta čas vrednote duha — mirnost, zaupanje, spoštovanje, trdnost in načelnost! Te duhovne vrednote, če jih bomo dihali v naš čas res z duhom, ne samo z besedo, bodo oživele suhe kosti v slovenski dolini, vstala bo vojska — silno velika vojska — vsak izmed nas v emigraciji bo stopal z roko v roki z nekom, ki je upal in veroval v slovensko bodočnost, v svobodo in mir. /KAREL MAUSER/

Slovenski nagelj je vzcvetel

CIRIL TURK,
izseljenski duhovnik v Nemčiji

NA materinskem dnevu v Stuttgartu v Nemčiji, dne 13. maja letos, smo prvokrat slišali nagrajeno melodijo pesmi **Slovenski nagelj**. Natečaj zanjo smo razpisali spomladi 1989 (Naše MISLI so objavile pesem ter povabile na natečaj v svoji lanski junijski številki na strani 135. - Op. ur.) in kar dvajset slovenskih prijateljev glasbe iz vsega sveta je do konca leta poslalo svoje predloge v Slovenski dom v Stuttgartu. Ocenjevalci - pet po številu - so bili mnenja, da zasluži prvo nagrado melodija dvajsetletnega **Franca Arha**, slovenskega designerja v našem mestu. S svojo kompozicijo je nastopil na omenjenem materinskem slavu in pri tem prejel zanjo razpisan honorar v višini 1000.- DM. Prav ganljivo je bilo, ko je od približno sto navzočih mater povabil na oder svojo mamo Ivanko, da ji izroči v posvetilo originalne note svoje prve kompozicije.

Kako je prišlo do pesmi **Slovenski nagelj**?

V zadnji polovici osemdesetih let si ob prebujanju Slovenije povsod našel značke in nalepke z napisom **Slovenija moja dežela**. Postale so simbol samozavesti, ki se je prebujala predvsem med rojaki v domovini. Smisel teh simbolov je hitro pronicati tudi med zdomce in izseljence in o njih se je povsod dobrohotno govorilo.

•Bilo je v jeseni 1987, ko sem se s starejšim emigrantskim upokojencem sprehajal po gozdu Wernovega pobočja v Stuttgartu. Govorila sva med drugim tudi o omenjenih simbolih slovenskega prebujanja. Oba sva pogrešala tovrstno iniciativo s strani desetstisočev izseljencev. Sklep je bil narejen in kar hitro je romalo pismo na naslov slovenskega arhitekta v Argentini, gospoda Jureta Vombergarja. Na odgovor ni bilo treba dolgo čakati in kar kmalu je bil predlog za izseljensko značko tudi na mizi v Stuttgartu. Predlog sva sprejela in v odgovoru sem naročil 300 komadov značk, izdelanih v Argentini. Hitro so pošle in moral sem jih na drugem mestu naročiti še 2000. Toliko jih sedaj kroži v zdomstvu, izseljenstvu in v domovini, kjer so jih ljudje sprejemali s posebnim zanimanjem.

Značka predstavlja tri rdeče nageljne na belem polju. Pod njimi je napis Slovenija moja dežela v modri barvi. Tako so lepo vidne slovenske narodne barve: bela, modra, rdeča. Rdeči nageljni predstavljajo slovensko kri po širnem svetu, ki hoče ostati zvesta zgo-

dovinskim, kulturnim in verskim izročilom svoje domovine pod Triglavom, kjer so njene korenine.

Ko pa sem se poglobljal v podobo te značke, ki naj bi simbolično povežala Slovence po svetu, mi je prišla nova misel: **k znački ustvariti ustrezno besedilo**.

V nedeljo 16. aprila 1989 sem se vračal od maše v Aalenu. Ker je časni kazalec že prestopil dvanajsto uro in se je začel oglašati želodec, sem vožnjo prekinil in zavil k Orlu v naselju Mogglingen. Lačnih gostov je bilo v lokalu že precej in moral sem čakati, da pridem na vrsto. Pri tem mi je pogled neprestano uhal na značko s tremi rdečimi nageljni, ki sem jo imel pripeto na sukniču. V žepu sem odkril tempo-robčke za primer nahoda, ki se prav v tem času rad oglesi. Prijel sem za kuli in začel iskati besed. Vsebina pesmi naj bi bila namenjena predvsem ideološkim izseljencem po svetu, katerim srce kljub oddaljenosti od domovine še vedno utripa in dela za domovino, pa čeprav uradna Slovenija tega ne priznava in zanje noče vedeti. Tako se je započela prva vrstica: **Nagelj slovenski po svetu cveti . . .** Zaveden in pošten narodnjak spoštuje in ljubi svoje in tudi dela za svoje. Tako druge vrstice ni bilo težko napisati: **Lepše cvetlice na tujem pač ni**. Treba je bilo še odgovoriti na vprašanje, zakaj ta nagelj cveti na tujem, ko vendar tako ljubi svojo domovino: Zato, ker je bil stalinistični vihar tistega usodnega maja 1945 tako silovit, da je grozil uničiti, kar je ta nagelj smatral za svoja topla in rodovitna tla. Umaknil se je na tuje, a korenine so mu ostale v domači zemlji in k tem koreninam se neprestano vrača.

Misli so iskale niti naprej. Prav ta nagelj je povezal celine zemlje od Avstralije do Južne in Severne Amerike in Kanade, do Anglije in Skandinavskih dežel, v Evropi pa skoraj vse dežele, ki se prištevajo k svobodnemu svetu. Svet je postal majhen, slovenska misel pa velika in obširna. O tem lepo pravi dr. Marko Kremžar v himni Slovenija v svetu:

. . . kjer rod je moj,
kjer sin je tvoj,
tam je Slovenija . . .

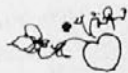
Slovenski nagelj v svetu čaka, da se vihar pod Triglavom poleže in tam zopet zasije sonce svobode, ki je pogoj za razcvet nageljna na domači zemlji. **Orkan**

pod Triglavom pomiril se bo, spet vrne se nagelj v svojo zemljo, zaključuje druga kitica pesmi. Če do tega ne pride in cvet uvene na tujem, s tem njegove moči še ni konec. Kar je dobrega ustvarjal, bo ohranjeno. Pomlad za ta semena bo gotovo prišla in tisti maj bo poln žlahtnega dehtenja in cvetja. Tisti maj ne bo več maj smrti, ampak maj življenja. **Pomlad ga prikljče zopet nazaj, cvetoče dehtenje, živ spet bo maj . . .**

Ko je bila oblika pesmi dograjena, sem mislil na razpis natečaja za njeno uglasbitev. Zakaj se glede tega ne bi obrnil na naše glasbenike po svetu? Kdor bo vsebino pesmi dojel, ta bo morda znal svoje občutke izraziti tudi v melodiji. Da bo vabilo izzvenelo bolj resno, je treba obljubiti tudi honorar. Avstralske Misli, goriški Katoliški glas, argentinska Svobodna Slovenija in Tabor so razpis natečaja dobrohotno naznanili.

Ni bilo treba dolgo čakati, ko se je oglašil prvi zainteresiranec za nagrado in sicer iz Nemčije. Predložil je kompozicijo v ritmu valčka in kompozicijo v ritmu polke. Kot drugi po vrsti se je oglašil ljubitelj glasbe iz domovine. Lepa poljudna melodija za petje v duetu in refrem v zboru in to ob spremljavi harmonike. Dne 12. julija je prispela prva kompozicija iz Argentine. "Ker sem tudi jaz del Slovencev, ki živijo po svetu, me je privleklo besedilo in tako sem se odločil, da pesem uglasbim," sem bral v spremnem pismu. Lepa melodija! Ob spremljavi kitare jo je sam občuten zapel na kaseto. Že sem si mislil: Ta bo! Potem sem podvomil, ker kompozicija nekako ni odgovarjala namenu razpisanega natečaja, da naj bi bila melodija bolj ljudskega značaja in lahko pevna. Iz Argentine je sledilo še drugih enajst predlogov. Vsaka melodija zase lepa, ob primerjanju pa bo težka odločitev. Potem pride pismo iz Gorice, ki vsebuje note

in izvedbo na kaseti. V duhu ob spremljavi klavirja ugleдам slovensko dekle v narodni noši, ki v vsej nežnosti duha in ljubkuje rdeči nagelj. "Vsekakor, besedilo je zelo pomenljivo in tudi glasba je temu primerna. Hvala za zaupanje, ki ste mi ga izkazali," je pripisal odposiljatelj.

Stuttgart, Nemčija: Mladi skladatelj **FRANC ARH**, je na materinski proslavi prejel nagrado in čestitke za skladbo "Slovenski nagelj".

Naslednji tekmovalec se je oglašil iz Prekmurja. Notam je priložena kaseta otroškega zbora s kitaro v ozadju. "Lepše tudi ptički ne pojejo," sem si mislil. Škoda, da so zapeli samo prvo kitico. Že sem mislil, da bo ta melodija nesla vse druge, saj je izraz cvetočega življenja in podana v pomladanskem vzdušju. Pa se oglašil tudi Avstralija. V imenu komponista (to je bil naročnik Misli in zdaj žal že pokojni Maks Roth. Dne 13. julija ga je zadela kap med vajo "Brisbane Municipal Concert Band", katere vodja je bil. - Op. ur.) piše p. Bazilij Valentin iz Melbourn: "Med nami je komponist, ki živi v Queenslandu in mi je kar hitro poslal, kar je naredil. Očitno ga je besedilo dvignilo, saj je navdušen Slovenec. Upam, da to ni edini, ki se je udeležil natečaja." No, do tedaj je število sodelavcev preskočilo že ducat in se nisem več bal, da bi bil ta predlog edini. Škoda, da ni poslal izvedbe na kaseti, ker so note pričale, da izražajo vsebino pesmi doživeto in ognjevitno. — Vmes se oglašil rojak iz Stuttgarta, moj nekdanji učenec Sobotne šole. Prinesel je note in kaseto. Predloga je umetniško izdelana in priča, da je mladi izvrsten designer. "Dolgo sem delal in pilil," je dejal malo negotov, če bo uspel: Proti koncu razpisanega natečajnega roka pride tudi pošta iz Toronta v Kanadi. Kuverta je velika in težka. "Napisal sem pesem za mešani zbor, klavir in bariton solo," mi je povedal v pripisanih vrsticah. Štejem strani in ugotovim, da jih izpolni partitura kar dvanajst. Ko prislunem izvedbi na kaseti, kaj lahko razumem, da je prišel s svojo uglasbitvijo v zadnjem hipu. "Vsekakor je najboljše delo. Je pa dokaj zahtevno in utegne služiti le dobrim zborom kot koncertna točka," je zapisal eden od ocenjevalcev, ki živi v Argentini. A ta predlog je premalo upošteval naravo natečaja, zato ni prišel v poštev za prvo nagrado, o čemer so bili istega mnenja vsi oce-

njevalci. Dobil pa je priznanje kot najboljša skladba za zborovsko petje.

Ob prvi obletnici akcije Slovenskega nageljna se sedaj sprašujem, kaj sem prav za prav s tem dosegel. Bo verjetno edina slovenska pesem, ki pozna kar dvajset melodij, komponiranih na štirih celinah. Nisem pričakoval, da bo toliko odziva. Nagrajena melodija se mi zdi lepa in razposlal jo bom vsem udeležencem

Snidenje

Črtico
je
napisal
JOŽE
KRIVEC

OD osmih otrok jih je pet prišlo na materino slavo: na 89-letnico življenja. Manjkala je hči, poročena v Angliji, en sin, ki ni mogel priti iz Nemčije, ter najstarejši sin Peter, ki živi kot begunec v Južni Ameriki – v Argentini. Vsi so bili neizmerno srečni ob materi, ki je dočakala ta visoka leta in jih je imela vse skupaj kot piščeta okrog sebe, odkar so izgubili v tisti grozni noči očeta. Ni razmišljala, kako jih bo preživela, kako vzgojila. Ni bilo časa to misliti v tistih dneh, ko se je podiral svet. Še zavedla se ni, že je tudi najstarejši, Peter, oprtal nahrbtnik na ramena in odšel z ostalimi vaščani na pot: v begunstvo. Groznje so ga prisilile do tega. Sedem otrok je ostalo pri njej, sedem nedoraslih, sedem nepreskrbljenih...

Toliko revnih, trpljenja in strahu polnih let je šlo mimo. Otroci so se dvignili, zrasti in se preskrbeli. Danes so spet zbrani: praznujejo in se veselijo.

“Vedno sem si želela videti še Petra, preden vas zapustim. Pa je morje preširoko, da bi mogla do njega. Moje srce pa tako šibko bije in se bojim, da bo kar kmalu zastalo,” jim je govorila pri slavlju. “Ne veste, koliko je Peter storil dobrega za nas vse, ko ste bili vi še majhni. Tam v Argentini si je pritrgoval, da nam je od svojih žuljev lahko pripravljaj pošiljke, s katerimi smo preživeli prva povojna leta. Tedaj se ni nič dobi-

natečaja zaigrano in zapeto na kaseti. Naj jim bo v drag spomin tudi na čas, ko je bila vsebina pesmi tako aktualna in smo za našo domovino pričakovali maja, ko bo slovenski nagelj v vsej svobodi zopet cvetel in dehtel. Razpis tega natečaja, ki je bil gotovo nekaj nenavadnega, hoče biti vsem slovenskim glasbenikom po svetu v spodbudo, naj ne zanemarjajo svojega kompozicijskega talenta in veselja do petja, saj segajo njihove korenine v deželo grlic in slavčkov.

lo, ali pa so pograbili vse le zmagovalci. Za nas ni bilo nobene pomoči. Očeta nam niso le ubili, ampak še dobrega imena mu niso privoščili. Sovražstvo je gorelo med ljudmi, dobrega soseda pa ni bilo nikjer.”

Tedaj so se otroci na tistem pomenili: za obletno slavo, na 90-letnico, mora priti tudi Peter. Zasluži si, da ga mi povabimo. Tudi mati so vredni, da jim izpolnimo to malo željo.

Prišlo je drugo poletje. Njive so valovile pod težkim klasjem, ki je prinašalo kruh. Travniki so cveteli in bližal se je čas košnje. Vsi bratje in sestre, vse se je pripravljalo na zopetno veselo snidenje. Le mati, ki je svoja zadnja leta preživljala pri eni od hčera, ni nič slutila, kako presenečenje ji pripravljajo.

“Mati, za vaš praznik vam bomo pa kupili novo obleko,” ji je dejala neko jutro hči, želeč jo odpeljati v trgovino, kjer bi si pomerila kaj novega. Temu se je mati sicer upirala, češ zanjo je vse dobro za te dni, ki jih bo še živela. Ampak devet desetletij tudi nekaj velja in morala se je končno vdati.

Šele nekaj dni pred slavljem, ko je Peter že prišel do svojega brata v Nemčiji, so materi počasi in po ovinčkih izdali, da bo letos praznovalo z njo vseh osem otrok in še nekaj vnukov. Seveda, tega ubogo materino srce ni moglo verjeti. Zanjo bi to bil pravi čudež. Čudež za skromno in zgarano mater, ki pač nikdar ni pričakovala, da bi njena želja kdaj mogla postati resnica.

Vseh osem sinov in hčera se je podalo v tistem prelepem junijskem dopoldnevu skupaj z materjo poklonit očetu. Že pred leti so ga po tolikem materinem prizadevanju le dovolili prekopati. Izmed korenin orjaške bukve so ga smeli slednjič izkopati, pobrati kosti in koščice ter ga prenesti na pokopališče. Blizu glavnih vrat ob zidu so mu odkazali njegovo domovanje...

Zdaj so ga obkolili, nekdanja drobna piščeta: sredi med njimi je bil v ozkem grobu on, njihov oče, ki so ga odvedli v tisti noči na "kratko zaslišanje". Ni se več vrnil med nje, da bi jim bil skrbel za kruhek. Med njimi je stala drobna žena, izsušena od solza, garanja, let in skrbi – njihova mati, ki so se je najbolj spominjali le v njenih nenehnih solzah in žalostnih vzdihih. Črna naglavna ruta je bila od tedaj njen grenki spremljevalec.

V tem lepem dnevu stojijo vsi zbrani ob njem, ob očetu, ki jim ni usperjal korakov življenja, niti jim osrečeval mladosti. Kljub temu so ostali dobri. Poslušali so glas matere: "Ljubi moji, pozabite na krivice! Bogu prepustite njih plačilo! . . ." To je bil klic nje-nega srca, ki ni poznalo maščevanja.

Zdaj moli vdano Bogu v zahvalo, da je dokončala svoje 90-letno življenje. Ta svetli dan, ki ga občuti najbolj ob moževem grobu. Tako zelo bi ga želela imeti živega ob sebi. Otroci ji vsi v en glas odgovarjajo. Pobožna je njihova molitev: Bog sam je med njimi in jim vidi v srce.

Tedaj so prihajali glasni ljudje s sredine pokopališča sem. Nekoga so pokopali med cipresami, kjer je bilo mesto le za izbrance.

Eden iz zadnje gruče, Matija, je obstal ob grobu, kjer so tedaj otroci z materjo končali moliti. Ni mogel naprej. Vidno presenečen je pridržal korak. Z očmi je šel z obraza do obraza, dokler se ni ustavil na Petrovem, ki je bil od vseh najbolj očetov.

Ko je že vse odšlo mimo, je omahujoče pristopil.

Tudi Peter se mu je primaknil, ker ga je spoznal.

"Si ti Peter?" ga je pobaral prišlec.

"Ti veš, da sem! In ti si Matija, ki . . ."

"Nič več mi ni reči!" ga je Matija brž prekinil. "Vsi vaši in tudi ti mislite, da sem ga jaz . . ." je namignil na v grobu ležečega.

"Ti veš, kako je bilo!" je poudaril Peter. "Bil si zraven."

"Jaz ga nisem . . . Krivega smo pravkar pokopali," se je branil Matija.

"Kaj si pa ti storil?" ga je Peter dregnil čez čas. Za hip je ostrmel, Matija pa je povesil oči.

"Zakopal si ga med bukvine korenine," je Peter nadaljeval. "A preslabo si ga skril. Vse nam je znano!"

Matija je še vedno buljil v tla. Ni našel besede v odgovor.

Stala sta drug proti drugemu: tožnik in obtoženec.

Čez čas pa je Peter izjavil: "Bog mi je priča, da ti vsi odpuščamo: jaz, mati in vsa družina! – Stori, da ti bo odpustil še Bog! – Pa še nekaj: hvala za tvoje grožnje, ki so me pognale v svet! Toliko let je že, a jih nisem pozabil."

Krepko je segel po Matijevo desnico in se rahlo nasmehnil. Matijevo lice pa je ostalo negibno in mrzlo.

Kakor obsojen se je pognal brez besede skozi pokopališka vrata na cesto. Čez čas se je ustavil in ozrl, kakor da je našel besedo, ki mu je ob stisku rok nepričakovano obtičala v grlu.

Peter je pristopil k materi, jo objel in tesno stisnil v naročje. Z dlanjo jo je pobožal čez lica, da bi ji otrl solze, ki so ji lile iz oči.

"Mati, nič več solza! Vse je opravljeno! . . ."

Prijel jo je za roko ter jo vodil kot drobno šolarko proč od kraja zakopane nekdanje sreče . . .

Jih bo prižgal tvoj sin,
ali tvojega vnuka vnuk,
toda nekoč – bo.
Svečka ob svečki.
Zlate jase sredi kočevskih gozdov,
svetli vbodljaji obrobljenih kraških jam,
bele trepetajoče groze dolenskih dobav –
nekoč bodo zagorele svečke,
sredi noči bo svetel dan
od Triglava do Kolpe,
od Trsta gor do Šentilja.

IN V E N D A R

– N E K O Č B O !

Ne za njih duše, ki so, kjer so,
ne za njih telesa, ki jih ni, kjer so bila,
(iz korenin so znova vzklili v svet,
kot rože enooke zrejo v nas,
kot veje stezajo roké do nas),
ne . . . svečke, v zvest spomin
na vsa ta dolga temna leta,
ko so bili nam luč.

Zorko Simčič

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853,9874

V UVODNIKU na drugi strani platnic sem kot urednik omenil vzrok za to dvojno številko MISLI. Tu pa bi rad povedal svojim melbournskim vernikom, da me letos – prvič od blagoslovitve naše cerkve pred dvaindvajsetimi leti – na prvo julijsko nedeljo ne bo na proščanju. Dolgih 45 let nisem videl rodne domovine in rad priznam, da nisem niti pričakoval kake spremembe v teku mojega življenja. Pa je prišla tako nepričakovano z letošnjimi volitvami in zmago demokratičnih strank. Nimam več vzroka, da bi ne ugodil svojim željam, kar vsakdo bralcev gotovo razume. In bil sem prijetno presenečen, ko sem dobil telefonski klic p. provinciala iz Ljubljane, da me hočejo doma na plenarni seji provincije, viška župnija, kjer sem bil krščen, pa hoče obhajati mojo letošnjo 40-letnico mašništva. Ta bo zvečer na praznik sv. Petra in Pavla – v nadomestek za novo mašo, ki sem jo takrat imel v ZDA, daleč od domačih in domače župnije.

Obenem sem dobil vabilo našega novomašnika Štefana Krampača. Z velikim veseljem se bom na isti dan sv. apostolov Petra in Pavla dopoldne udeležil njegovega posvečenja in bil kot njegov krstitelj v juliju pri njegovi novi maši. V začetku avgusta pa bom novomašnika popeljal s seboj v njegovo rojstno deželo, da bo na kraju svojega krsta v Kew ponovil prvo daritev.

Da me po tolikih letih vleče domov, zlasti na grobove staršev, je razumljivo. Obiskal bom kraje svoje mladosti in videl v rodni domovini marsikaj, česar nisem mogel v času vojne, prej pa sem bil premlad. Eno ob odhodu rad obljubim vsem: da se bom avstralskih rojakov spomnil povsod, kjer bom maševal, zlasti na božjih poteh.

+ V moji odsotnosti bo za naše versko središče v Kew skrbel p. Niko. Prepričan sem, da me ob njegovi skrbi ne boste pogrešali. Bo pa teh nekaj tednov hitro minilo. Svēt tudi postaja majhen in razdalje ne pomenijo več tisto kot so včasih . . .

+ Pred nami je že omenjeno žegnanje ali proščanje, praznik zavetnikov naše cerkve sv. Cirila in Metoda, ki ga obhajamo vsako leto na prvo julijsko nedeljo, letos torej 1. julija. Pisma z darilnimi kuverticami boste pravočasno prejeli. Po slovesni maši pa ste vsi udeleženci vabljeni v dvorano na domačo zakusko, ki je že naša tradicija od vsega začetka. Za poskočne melodije bo skrbel ansambel Karantanija, gospodinje pa spet naprošam, da prinesejo kaj svojih kuhinjskih dobrot na skupno mizo. Bog povrni!

+ Ker bo avgustova številka zaradi moje odstonosti gotovo pozna, naj že zdaj omenim tudi ponovitev nove maše letošnjega novomašnika Štefana Krampača. V Kew, kjer je bil krščen, bomo imeli slovesnost na tretjo nedeljo v avgustu (19. avgusta) ob desetih. Rad se mu bom pridružil s spominom svoje 40-letnice mašništva, da z obhajanjem obletnice v Sloveniji ne bo nihče prikrajšan. – Po bogoslužju pa bomo novomašnika srečali tudi v dvorani, kjer bo njemu v čast kratek odrski spored ter nato zakuska za vse. Zopet nadlegujem gospodinje in prepričan sem, da me ne bodo pustile na cedilu. Novomašnik je le naš, zato pokažimo svoje veselje, da bo prišel med nas!

Glede novomašnikovih obiskov drugih naših verskih središč in ponovitev nove maše boste pravočasno obveščeni.

+ Piknik Društva sv. Eme na prvo junijsko nedeljo je bil lep uspeh ter je zadovoljil vse udeležence. Še okoli cerkve je dišalo po pečenicah in čevapčicah. Igrala je skupina "Dobri prijatelji" – Toni in Pavel Bogovič ter Cestnikovi deklici – pevki – in žela splošno priznanje. Društvo sv. Eme se zahvaljuje vsem, ki ste kakor koli pomagali in doprinesli k uspehu.

+ Na prvo avgustovo nedeljo (5. avg.) bodo pa naši mladinci, Glasniki ter folklorna skupina Rožmarin, po deseti maši pripravili koncert, na katerega že zdaj vabijo. Odrskim nastopom bo sledil tudi domači piknik. Mladinci bi radi zbrali nekaj denarja, da bodo lažje krili stroške udeležbe na letošnjem mladinskem koncertu v Sydneyu. Podprimo jih!

Na zadnjo julijsko nedeljo, dne 29. julija, pa namestavajo naši mladinci prirediti izlet na sneg. če bo seveda za smuko ugodno vreme. Več o tem kasneje ustno in v Oznaniilih.

+ Porok tokrat v naši cerkvi ni bilo, krsta pa sta bila dva: Na nedeljo 3. junija je krstna voda oblila hčerki-co družine Henrika Gomizelja in Vesne Lily r. Čuček, South Caulfield. Klicali jo bodo Tanya Vesna. – Dne 15. junija pa sem po večmesečni pripravi krstil, prvi-krat obhajal in birmal Roberto Kalwig iz St. Albansa, ki se je kot sedemnajstletna odločila za katoliško vero. – Roberti kot malemu angelčku Tanji vse naše

najboljše želje na življenjsko pot! Res je za vsakega drugačna in včasih težko razumljiva, pa vendar na en ali drugi način polna božje ljubezni.

+ Tri mrtve moram tokrat omeniti:

V torek 22. maja je v bolnišnici v West Footscrayu umrl FRANC SELIGO, ki je bil rojen 27. avgusta 1927, Nimno pri Rogiški Slatini. Leta 1959 je iz Avstrije emigriral v Avstralijo, naslednje leto pa je prišla za njim Avstrijka Marija, ki jo je spoznal na delu pri kmetu. Poročila sta se in si v St. Albansu ustvarila svoj dom. Pokojnik je delal v tovarni razstreliva, dokler ni obolel in bil predčasno upokojen. Dolgih 18 let je bil nepokreten zaradi bolezni (Multiplex Sclerosis), ki je počasi napredovala ter je prebil veliko časa po bolnišnicah. Pogrebna maša je bila v petek 25. maja v cerkvi sv. Pavla, East St. Albans, pokopan pa je bil na Altona Cemetery – Memorial Park. Poleg žene zapuščča še tri sestre v domovini.

V Royal Melbourne Hospital-u pa je v soboto 9. junija zaključila svojo zemsko pot dobra žena in mati JOŽEFA SAMSA. Zdravniki so ugotovili tumor v možganih, nekaj dni po operaciji pa je podlegla. Pokojnica je bila rojena 29. oktobra 1936 v Dolenji vasi na Notranjskem v družini Žnidaršič in ima v Avstraliji tudi brata Janeza. Po prihodu v Melbourne se je leta 1963 pri nas v Kew poročila z Adolfom, dom pa sta si postavila v Thomastownu. Sin in hčerka sta že oba odrasla. Pokojnica je bila lepo pripravljena s svetimi zakramenti, ki jih je prejela pred operacijo pri polni zavesti. Zaradi državnega praznika smo jo pokropili in zmolili rožni venec ob krsti šele v torek 12. junija zvečer v naši cerkvi, naslednji dan po maši za dušnici pa spremili na keilorsko pokopališče.

Tretja smrt pa je obiskala našo geelongško naselbino, kjer je v bolnišnici na dan 11. junija izdihnila s trpljenjem preizkušana HEDVIKA STANTE. Morala je biti bolna že kar okrog trideset let. Že takrat ji je zdravnik svetoval spremembo podnebja: družina se je iz Geelonga odselila v Adelaide, pa se po nekaj letih vrnila, ker ni bilo zaželjenega uspeha. Pokojnico sem obiskoval redno pred velikonočnimi in božičnimi prazniki. Iz leta v leto je bolj hiral in bila je že kot peresce, ki bi ga vsak vetrič odnesel. Nisem edini, ki se čudim, kako je sploh mogla živeti – Pokojnica je bila rojena 15. septembra 1916 v Austettenu v Avstriji v družini Semelbauer, ki je potem živela v Hočah pri Mariboru. Leta 1948 se je na Dunaju poročila z Ivanom Stantejem, leta 1950 pa sta emigrirala v Avstralijo, kjer se jima je rodil sin Tonček. Žal je bolezen – kot že omenjeno – spremljala večino let tukajšnjega življenja. – Pogrebno mašo in molitve slovesa smo imeli v četrtek 14. junija v farni cerkvi sv. Margarete, East Geelong, nato pa so Hedvikine zemske

ostanke prepeljali v krematorij.

Vsem sorodnikom naših pokojnih, tukaj in preko morij, naše iskreno sožalje!

+ Nedelja 17. junija je Telovo in naša procesija okrog cerkve z blagoslovom na vrhu stopnišča. Vsako leto imamo kljub zimskemu času lepo vreme, za kar smo Bogu hvaležni. Res je procesija komaj senca kake procesije v domovini, pa vendar je domača in nam oživi tople spomine.

+ Letos bo po bogoslužju tega praznika v naši dvorani kulturna prireditev: predstavitev dveh novoizdanih knjig. Prva je pesniška zbirka sydneyškega rojaka Jožeta Žoharja, ki bo ta dan osebno med nami, Aurora Australis, druga pa antologija zdomskega pesništva zadnjih štiridesetih let To drevo na tujem raste. Obe sta izšli v Ljubljani. Antologija ima prvič tudi dela nekaterih emigrantskih pesnikov kot so Debeljak, Mauser, Papež . . . Manjka pa seveda še marsikdo.

Prireditev je pripravila Stanka Gregorič, točke sporeda bo uvajal p. Niko.

+ Za teden kasneje, 24. junija, pa je v naši dvorani povedan občni zbor, ki bo rodil viktorijski narodni odbor Svetovnega slovenskega kongresa. O tem lahko berete na drugem mestu te številke. V kolikor je zadevi na razpolago dvorana našega verskega središča, sem samo vesel in rade volje sodelujem.

+ Bliža se hitro tudi DAN OSTARELIH, tretja nedelja v septembru (16. septembra), zWALKATHONOM. Nabiralne pole so že na razpolago in jih udeleženci dobijo v zakristiji. Naj bi bil uspeh tudi letos dober, saj vse izgleda, da bomo končno le pričeli z Domom počitka m. Romane. Z veseljem lahko povem, da smo imeli v torek 5. junija spet sestanek na državnem oddelku (Community Services). Bil je zelo uspešen in spet velik korak naprej. Že smo oddali popolne načrte s specifikacijo, kakor tudi potrebno potrdilo uradnih avditorjev o našem finančnem stanju. Obljubljeno nam je, da bodo načrti potrjeni v teku nekaj tednov. Sledil bo razpis za graditelja, po tej zaključni dobi pa bomo lahko pričeli. Bogu hvala, zadeva se le bliža uredništvu!

Zlasti vse dosedanje dobrotnike (pa morda tudi tiste, ki so širili vesti, da zato ne začnemo, ker denarja ni več) gotovo zanima finančno stanje našega Sklada. Po odbitju vseh dosedanjih stroškov (nakup zemljišča, davki, advokati na tribunalu . . .) danes razpolagamo z zares lepo vsoto 1, 046. 281. 33 dolarjev. Ni nas treba biti sram – pridni smo bili. Da se je zadeva tako zavlekla, pa ni bila naša krivda.

+ No, pa na svidenje po vrnitvi! Ob 40-letnici mašništva pa se vsem priporočam v molitev. – P. BAZILIJ

IZPOD TRIGLAVA

NOVOMAŠNIKOV ima tudi letos mala Slovenija v primerjavi z drugimi večjimi deželami še kar lepo število: Ljubljanska nadškofija jih ima šest (Marinko Bilandžič – Notranje Gorice, Janez Božnar – Škofja Loka, Tone Dular – Prečna, Marjan Lampret – Šentvid pri Stični, Jože Nosan – Šmarje-Sap in Simon Onušič – Stari trg pri Ložu), mariborska škofija pet (Andrej Lampret – Šmartno pri Slovenj Gradcu, Peter Marčun – Brežice, Franc Pelc – Sv. Jurij ob Ščavnici, Marjan Rola – Sv. Barbara v Slov. goricah in Marko Šraml – Šmarje pri Jelšah), koprška pa dva (Alojz Furlan – Lokavec ter Franc Likar – Col). Prištetih je treba še redovne novomašnike, ki jih imamo letos v Sloveniji osem: en cistercijan (br. Branko Petauer – Šmarje pri Jelšah), en minorit (br. Milan Kos – Sv. Urban pri Ptuj), dva frančiškana (br. David Šrumpf – Sv. Trojica v Slov. goricah in br. Marjan Čuk – Doljni Logatec) ter štirje salezijanci (Andrej Baligač – Beltinci, Štefan Krampač – rojen v Melbourneu, zdaj Črenšovci, Štefan Križnik – Sevnica in Peter Štumpf – Beltinci).

O "našem" novomašniku, salezijancu Štefanu Krampaču, si lahko ogledate sliko in berete več drugje v tej številki. Med nami v Avstraliji ga bomo imeli v avgustu in upam, da bo prilika za ponovitev nove maše vsaj v vseh treh slovenskih verskih središčih. V teh dneh pred posvečenjem in pred novimi mašami pa se vseh novomašnikov, zlasti pa "našega" posebej spomnimo v svojih molitvah. Naj bi z božjo pomočjo ostali vse življenje zvesti duhovniškemu križu, ki si ga bodo naložili ob posvečenju.

VAŠČANI Spodnjega in Zgornjega Podjelja v Bohinjskem kotu so si pripravili za nedeljo 20. maja lepo uspeli domači praznik. Ko so že pred letom sami lepo obnovili kapelo sv. Martina, so ji zdaj dodali še zvonik, v katerem je to nedeljo prvič zazvonil 190-kilski zvon. Na ta svoj praznik so povabili ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja, ki je za nje maševal. Naselje šteje osemdeset prebivalcev, res tipičnih Gorenjcev izpod Triglava, na njih praznik pa se je zbralo še več sto ljudi iz bližnjih in daljnih krajev. Prijazna gorenjska vasica je oživela.

Ljudje v Podjelu so kaj složni in podjetni. S samopriskevkom in prostovoljnim delom so do svojega naselja uresničili tudi asfaltno cesto. Izrazili so upanje, da bo morda ta pritegnila nazaj domov mlade Pod-

jeljce, ki so v preteklih letih zapustili vas ter odšli v tovarne. Z dobrim dohodom zdaj naselje ni več odmaknjeno od sveta, četudi še vedno drži, da ima v Bohinjskem kotu "dež mlade" in prerado dežuje . . .

EDINI slovenski grad, ki nikdar ni imel graščaka, je menda v Idriji. Graditi so ga začeli okoli leta 1522 za potrebe rudnika živega srebra. Zdaj ga obnavljajo in bo ostal muzej, dobil pa bo tudi marsikaj novega. Že so preuredili njegovo mogočno dvorišče. Od tam bodo starinske rudniške stroje in razne naprave preselili v bodoči tehnični muzej, ki bo v enem izmed jaskov opuščene rudnika. Ko bo ves grad obnovljen, mu bo vrnjena podoba iz druge polovice 18. stoletja.

FRANČIŠKANOM na Sveti Gori pri Novi Gorici je bil s sklepom sodišča Nova Gorica dne 8. maja letos vrnjen Romarski dom, ki je bil leta 1959 nacionaliziran pod imenom "Hoteli na Sveti Gori". Stavba je postala tako last občine Nova Gorica ter je vsa ta leta samo razpadala. Pred nekaj leti jo je občina izročila Goriškemu muzeju z željo, naj bi v njej uredil muzejsko zbirko, a do uresničenja ni nikoli prišlo. Letos pa je končno bolj odprto ozračje dozorelo in Romarski dom je bil vrnjen prvotnim lastnikom. Bo pa seveda veliko popravil, predno bo popolnoma zamenjana stavba usposobljena za službo romarjem in dom duhovnih vaj, pa tudi s prostorom za večja cerkvena srečanja. Verniki koprške škofije so naprošeni, da s svojimi darovi pomagajo tej potrebni stavbi božje poti na Sveti Gori.

GLASBENI SVET koprške škofije že nekaj let prireja v župnišču v Soči glasbene tedne za duhovno in strokovno poglobitev, medsebojno povezanost in tudi počitniško sprostitvev. Namenjeni so vsem, ki so kakor koli aktivno povezani s cerkveno glasbo in petjem. Prvi juljski glasbeni teden v Soči bo letos za pevce mladinskih zborov, drugi za pevce mešanih mladinskih zborov, tretji za organiste, zborovodje in udeležence orglarske šole, četrti pa za ansamble, voditelje petja v mladinskih skupinah in kitariste.

Res lepa prilika za strokovno in versko poglobitev.

NOVEGA ŽUPANA je dobilo mesto Ljubljana kar hitro po volitvah. DEMOS je dobil večino tudi v mestnem parlamentu, zato je naravno izbran župan iz članstva te koalicije. Novi župan Jože Strgar je krščanski demokrat, oče šestih otrok, diplomirani inženir hortikulture. Pred leti je bil urednik revije "Naš vrt", pa so mu uredništvo odvzeli zaradi krščanskega prepričanja. Kasneje se je prijavil na razpis za urednika nove revije "Moj mali svet", pa je bil odklonjen na račun dokumentacije, da "hodi v cerkev in piše v verske časopise". Ob izvolitvi za župana so se mu neuspešno postavili po robu liberalni poslanci v mest-

nem parlamentu. Eden izmed njih je šel celo na govorniški oder in novega župana zafrknil, da "tukaj ne volimo predsednika hortikulturnega društva, ampak župana našega glavnega mesta". Župan Strgar pa je v intervjuju poudaril, da je ponosen tudi na predsedstvo ljubljanskega hortikulturnega društva. In s ponosom je priznal, da je po petdesetih letih prvi ljubljanski župan, ki bo hodil ob nedeljah k maši. Temu je dodal: ". . . Saj se je tudi Ivan Tavčar vsako nedeljo s kočijo k frančiškanki vozil k maši, pa je bil liberalček."

TUDI V ČRNOMLJU so nove politične spremembe zajele gospodarsko organiziranje. Kmetje so začeli razmišljati o lastni zadrugi, ki bo bolj kot dosedanja državna ščitila interese kmetov. V javni razpravi hočejo določiti, kako bo z ustanoviteljskim deležem in drugimi pogoji. Poročilo dodaja še to zanimivo dejstvo, da je začela ukrepati tudi dosedanja zadruga: krči število zaposlenih delavcev in razne službe, trgovino pa bolj prilagaja željam ljudi.

V **NOVEM MESTU** se je na folklornem večeru v Domu kulture predstavilo kar devet folklornih skupin iz Dolenjske in Posavja. Posebno odmevni so bili nastopi krške skupine Videm, novomeška folklorna skupina Kres pa je edina prikazala splet dolenjskih narodnih plesov pod naslovom "Romanje na Trško gor".

ZA SLOVENCE PO SVETU je vodstvo slovenske Cerkve ustanovilo posebno katoliško središče, ki naj v novih svobodnih razmerah spet začne in nadaljuje delo nekdanje Rafaelove družbe. Ta je pred zadnjo vojno edina delovala v dobrobit slovenskih izseljencev, pa bila seveda prisiljena prenehati z vojno in novo povojno stvarnostjo. Svoje delo je morala prepustiti Slovenski izseljenski matici, v svet segajoči in zelo enostranski roki režima.

Za voditelja novoustanovljenega Katoliškega centra za Slovence po svetu je bil imenovan župnik Janez Rihar, začasne prostore pa je središče dobilo v kapiteljski hiši na Ciril-Metodovem trgu 3, blizu stolnice.

SLOVENSKO DUHOVNIŠKO DRUŠTVO je bilo štiri desetletja nadaljevanje po vojni ustanovljenega in od režima blagoslovljenega, četudi takrat režimu ni uspelo z njim škoditi cerkvenemu vodstvu ali celo slovensko Cerkev privedi do razkola z Rimom. Zaton rdečega režima, pot v demokratičnost in svobodne volitve so zdaj doprinesle svoje. Kot druga društva je bilo tudi SDD kolektivni član SZDL, z drugo besedo: pod kontrolo režima. Ker pa je letos v januarju SZDL postala politična stranka SZS, je kolektivno članstvo duhovniškega društva prenehalo. Objava odbora SDD z dne 27. februarja letos pravi, da društvo noče pripadati nobeni politični stranki — je samo še samostojno

in nestransko stanovsko društvo slovenskih katoliških duhovnikov. Torej to, kar bi moralo biti od vsega začetka, pa bi imelo večje število članstva in prav gotovo več iskrenih članov.

NENAVADNO DRUŠTVO pa so ustanovili pivci v gostilni Jožeta Rajšpa v Kamnici pri Mariboru. Imenuje se **Društvo ljubiteljev piva Maribor**. Celo postavno so ga registrirali in na ustanovnem sestanku sprejeli spored delovanja. Med drugim imajo namen obiskati razne znane pivovarne. Najprej bo na vrsti graška pivovarna Puntigammer, nato pa Muhi Haus v Luxemburgu. V kratkem imajo namen organizirati tudi dobrodelno akcijo ter izkupiček darovati Zdravstvenemu domu v Kamnici. Članstvo je hitro narastlo na 300. Da ne gre zgolj za "pivske bratce rdečih nosov" naj bo dokaz v tem, da člani poudarjajo "kulturo" pitja piva, ki naj bo v pravih priložnostih in zmernih količinah ter za pitje piva pravih kozarcev. . .

CERKEV NA BLEJSKEM OTOKU, starodavna Marijina božja pot in leta 1946 nacionalizirana kot gospodarsko poslopje ter izročena Zavodu za pospeševanje turizma, je bila po poročilu dne 3. junija z Bleda **vrnjena slovenski Cerkvi**. Župnijski urad Bled je prve dni junija sklenil s Hotelskim turističnim podjetjem, naslednikom nekdanjega Zavoda, interni sporazum, po katerem bo blejska župnija spet prevzela svojo podružnično cerkev na Blejskem otoku. Ta denacionalizacija bo kasneje urejena z zakoni, stopi pa v veljavo takoj in božjepotna cerkva je že začela služiti bogoslužju, za katerega je bila zgrajena in je služila dolga stoletja. Je pa dogovorjeno, da bodo v poletni turistični sezoni ob ponedeljskih večerih v otoški cerkvi še vedno kulturne prireditve, kakor so jih zlasti za letovišcarje pričeli v zadnjih desetletjih. Za vzdrževanje svetišča bo odslej spet skrbela blejska župnija, kakor je ves čas predno so ga povojne oblasti odvzele Cerkvi in v njej uredile muzej.

Poročilo dodaja, da so prvi romarji že obiskali otoško cerkev v njeni prvotni vlogi. Na binško ponedeljek so na Otok poromali verniki iz župnije Breznica, na binško torek pa je bil tam romarski shod župnije Gorje.

ČASI SE RES SPREMINJAJO. V soboto 26. maja je bila obletnica komunističnega atentata v Streliški ulici v Ljubljani. Pred 48 leti sta pod streljo padla rodoljuba prof. dr. Lambert Erlich in študent Viktor Rojc. Letos ob obletnici se je zbrala skupina na kraju mučeniške smrti, položila na cestni tlak venec ter prižgala sveče. Obenem so se spomnili tudi narodnjaka Iva Peršuha, ki ga je atentator OF ustrelil istega dne, in pa dr. Aleša Stanovnika, ki je za njimi padel kot talec.

SLOMŠEK nam govori

JUNIJ je mesec duhovniških posvečenj in julij mesec novih maš. Takole nam Slomšek govori o dolžnostih duhovnika do svojih ovčic in dolžnostih vernikov do svojega dušnega pastirja:

TEŽKA butara sloni na duhovnikovih ramah, zakaj njegova dolžnost je . . .

učiti svoje ovčice. "Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!" Tako je naročil Jezus. Mnogim mrzi poslušati božjo besedo. Vsaka pridiga je predolga, vsak božji nauk predolgočasen. Nekateri verniki celo svojega pastirja ne poznajo in ne vedo, kje je njihov dom: domača župna cerkev. Potem seveda tudi pastir ne more učiti svojih ovac. Prava vera je le iz poslušanja.

Duhovnik mora svoje ovčice poznati. "poznam svoje in moje poznajo mene." Srečen tisti duhovnik, dušni pastir, ki se sme tako pohvaliti s svojimi verniki. Kadar duhovnik povpraša, kako je temu ali onemu, kako spolnjuje svoje verske dolžnosti, kako je z njegovo nedeljsko mašo in s svetimi zakramenti, takrat slabe ovce duhovniku celo zamerijo. Pastir bi rad vendar svoje ovce poznal in zanje vedel, kod hodijo.

Duhovnik mora svoje ovčice svariti. "One, ki grešijo, posvari vpricho vseh, da se bodo drugi bali," pravi sveti Pavel. "Rotim te pred Bogom in Kristusom Jezusom, ki bo sodil žive in mrtve: Oznanjaj besedo, bodi prilično ali neprilično; prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem." Tako naroča apostol. Zato ne vzemite duhovniku za hudo, če se drži teh Pavlovih naročil.

Duhovnik, dobri pastir, mora svoje ovčice strahovati z dobrim in hudim; očitno, če je treba, in na samem, v spovednici. "Postavil sem te za čuvaja," pravi Gospod, "da govoriš v mojem imenu in rečeš: hudobnež, gotovo boš umrl. Ako pa hudobnega ne boš opominjal, da bi odstopil od svoje hudobije, bo hudobni v svoji krivici umrl, njegovo kri pa bom iz tvojih rok terjal." Gorje dušnim pastirjem, ako molčijo! Saj s tem na lastnih ramenih svoje ovčice v peklenko brezno nosijo.

VESELJA DOM

Preljubo veselje, o kje si doma?
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca!
Po hribih, dolinah za tabo hitim,
te videti hočem, objeti želim.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedo,
po plesih pri godcih, kjer sladko pojo,
al' prav'ga veselja na rajanju ni:
pijance, plesalce veselje beži.

Te iščem po polju, kjer rož'ce cveto
po logu zelenem, kjer ptičke pojo.
Pa ptičke vesele in rožice vse
le majo veselje za mlado srce.

Glejte, ovčice Kristusove! To so štiri težke butare, ki jih dušni pastirji imajo, ko za vas skrbijo. Imajo opravilo, ki je za angelske rame pretežko. Najhujše pa je za dobre, vestne duhovnike, če morajo namesto ubogljivih ovčic pasti svojeglavne kozle, katere bo enkrat sam božji Sodnik postavil na svojo levico ter jih obsodil.

Če hočete torej biti dobre Jezusove ovčice, potem . . .

poslušajte vedno svoje pastirje, sveti in zveličavni glas božje besede. Saj je njih glas glas dobrega Pastirja Jezusa. Vaši dušni pastirji ne govorijo sami od sebe – Sveti Duh govori po njih. "Kdor vas posluša, mene posluša . . ." Naj bo duhovnik kakršen bodi: ne glej na njega, temveč poslušaj in sprejemaj njegove nauke!

Ubogajte svoje dušne pastirje, kakor vas učijo živet! "Pokorni jim bodite," opominja sveti Pavel, "in bodite jim podložni, ker oni čujejo kot taki, ki

Velika Slomškova oljnata slika iz prvih let njegovega škofovanja je last mariborske škofije.

Poslednjič veselje šele zasledim,
na vaško ledinco pridirjam za njim.
Glej, tamkaj z otroki prijazno igra,
jim kratek čas dela, pri njih je doma.

Oh, blažena leta nedolžnih otrok,
imate veselje brez težkih nadlog.
Oh, kako vas srčno nazaj si želim,
a vi ste minula, zastonj se solzim.

Le eno veselje še čaka na me:
v presrečni deželi, kjer mlado je vse.
Trpljenje v taisto deželo ne zna,
le tamkaj je pravo veselje doma.

Antonius Martinus Slomšek

last. Bog je sodbo sebi prihranil.

Molite za svoje dušne pastirje, zakaj molitev dobrih ovčic največ pomaga pastirjem, da lahko modro pasejo in vodijo božjo čredo. Molili so prvi kristjani v Jeruzalemu za svojega poglavarja svetega Petra, ki je bil vržen v ječo – in angel Gospodov ga je rešil. Tudi sveti Pavel se priporoča večkrat svojim vernikom v molitev. Ako je vsak človek potreben milosti božje, toliko bolj so jo potrebni dušni pastirji, ki imajo v skrbi tako vzvišene in dragocene stvari: podobe božje, neumrljive človeške duše. "Ako dobro premislite, ljubi bratje," pravi sveti Avguštin, "boste spoznali, v kakšni nevarnosti so vsi duhovniki Gospodovi. Zakaj če bo na sodni dan že vsak od sebe težko odgovor dal, kako bo šele z duhovniki, ko bo Sodnik terjal iz njihovih rok naše duše?" Dobri dušni pastirji ne iščejo, kar je vašega, temveč iščejo vas, iščejo vaših duš. Zato ste jim dolžni vašo posebno ljubezen.

Ovčice Kristusove! Ne zapustite svojega nebeškega Pastirja. Ni se vam treba bati, da bi Ga zgrešili, če se boste držali Njegovih namestnikov. Potem pridete gotovo v večno veselje, kjer bo en hlev in en Pastir.

SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M., /v Box Hillu, Vic./
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

PA začnimo tokrat s POKOJNIMI, saj jih je spet cela vrsta:

Nisem še poročal o novi žrtvi rakove bolezni. Dne 30. aprila je v St. Joseph bolnišnici v Auburnu umrl IVICA PUPEK. Nekako pol leta je trpel, ko mu je rak kradel telesne moči. Občudoval sem ga, kako je znal kljub bolečinam tiho in vdano prenašati bolezen. Večkrat je prejel svete zakramente. Čutil sem, kako je trpel tudi duševno, ko je spoznal, da gre bolezen dalje in bo moral končno zapustiti svojo mlado ženo in dve hčerkici: šestinpolletno Natasho ter komaj štiri-letno Danielo. — Pokojnik je bil rojen 6. avgusta 1955 v vasi Sarvaš (Osijek) kot sin Lovra in Bare r. Cesar. V Avstralijo je prišel v decembru 1980. Naslednje leto se je v naši cerkvi poročil z Dubravko Potočki. Tudi obe hčerki sta bili krščeni v naši cerkvi. Obe zelo pogrešata pokojnega očka. Starejša Natasha je kmalu po pogrebu z žalostnim obrazkom zaupala mamici, da je "pozabila očku povedati, da ne sme umreti". — Poleg svoje družine pokojni Ivica zapušča tudi mamo, brata Štefana in sestro Nado por. Vajda. Mama in sestra sta prišli iz domovine obiskat bolnika ter sta bili tudi ob njegovi postelji, ko se je poslovil s tega sveta. — Pogrebna maša je bila v četrtek 3. maja v hrvaški cerkvi v Summer Hillu, pokopan pa je bil na hrvaškem delu pokopališča Rookwood.

Dne 16. maja je v Južni Avstraliji izgubil svoje mlado življenje MARKO ANTHONY MARKOVSKI. Umril je v ruševinah letala, ki ga je sam vodil. Rojen je bil 29. junija 1964 v North Shore bolnišnici kot sin družine makedonskega očeta Krsteja in slovenske matere Vinke r. Skok iz okolice Ilirske Bistrice. Marko je bil krščen v Paddingtonu. Osnovno šolo je obiskoval pri župniji sv. Tomaža, Willoughby, srednjo šolo pa na St. Pius X. College, Chatswood. Potem se je

vpisal v aeronautsko šolo v Cessnock, NSW, ki traja devet mesecev. Uspešno je opravil vse izpite in postal komercialni pilot. Najprej je dobil službo pri Sherwood Pastoral Co. v Queenslandu, nato pri Kidman Co. v Južni Avstraliji, kjer je tudi postal žrtev svojega poklica. Poleg že omenjenih staršev zapušča sestro Vero (29 let) in sestro Liljano (27 let). Pogrebni maši v domači farni cerkvi v Willoughby v sredo 23. maja je sledil pogreb na Northern Suburbs pokopališče.

V nedeljo 27. maja je v Royal Hospitalu v Canberri, A.C.T., umrl SLAVKO ALAN UMEK. Rojen je bil 6. maja 1949 v vasi Reštanj pri Brestanici v družini Franca in Rozalije r. Ferlin. V Avstraliji je bil okrog dvajset let, najprej v Melbournu pri sestri Mariji por. Judnič (zdaj žive Judničevi v Qld.), nato se je premaknil v Sydney, končno pa v Canberro. Po poklicu je bil tapetnik. Poročil se je s Filipinko Eliso Cinco, ki pa ga je zapustila in živi neznanokje. Že pred dvema letoma so se začeli kazati na Slavku znaki bolezni in zdravniška ugotovitev je bila: tumor v glavi. Moral je skozi več operacij, ki pa mu niso mogle vrniti zdravja. Ker je živel v Canberri primeroma malo časa, ni imel znancev. Pa so ga kljub temu nekateri rojaki obiskovali v bolezni, najpogosteje Cvetko Falež, hrvaški duhovnik p. Tvrdo Gujić OFM pa mu je podelil zakramente za umirajoče. Pokojnik je bil otrok velike družine — sedem sester in dva brata. V Avstraliji živi le že omenjena sestra Marija. — Pogrebna maša je bila v stolnici sv. Krištofa v Canberri v četrtek 31. maja, nato je sledila upepelitev pokojnikovih zemskih ostan- kov.

V sredo 30. maja je v Mater Hospitalu v Newcastleu umrla STANISLAVA KRANC r. Zupančič. Rojena je bila 24. maja 1924 v Šoštanj. Leta 1948 se je v Avstriji (Graz) poročila z Jožefom Krancem, po rodu iz Šentjanža na Dolenjskem. Naslednje leto je mladi par emigriral v Avstralijo in se naselil v Newcastleu. Dom sta si mlada zakonca postavila v okraju Cardiff. Pokojnica je imela pred trinajstimi leti težko operacijo na glavi, a je po njej primeroma hitro okrevala. Lani pa se je bolezen spet oglasila. Pridružila se ji je še zelo močna sladkorna bolezen. Vse to ji je povzročalo bolečine in slabosti. Stanko smo že nekaj časa pogrešali pri slovenski službi božji v Newcastleu, v kateri je pred boleznijo zvesto prihajala s svojim možem Pepijem. Sicer pa sta se redno udeleževala nedeljske maše v farni cerkvi svojega kraja. Mož in sin Jože z ženo Helen r. Wylam, so bolnici zgledno stregli. Poleg naštetih zapušča tudi vnuke Jasona, Mateja in Arona, posvojenko Suzi ter nečakinjo Romano, v domovini pa še enega brata in sestro. — Pogrebne obrede v domači cerkvi v Cardiffu je vodil tamkajšnji župnik, ki je v govoru Stanko opisal kot verno ženo z mnogimi lepi-

mi potezami značaja, p. Valerijan pa je dodal slovenske molitve priporočanja duše in slovesa ter se od Stanke poslovil v imenu slovenske skupnosti. Spregovil je v slovo tudi gospod Ivo Klopčič, predsednik tamkajšnjega slovenskega društva "Tivoli", katerega članica je bila pokojnica. Pokojnico smo pokopali na tamkajšnjem pokopališču Sandgate.

Iskreno sožalje vsem sorodnikom. Sveti Duh naj jim bo opora v žalosti, vdanost v božjo voljo pa naj jim izprosi božja Mati Marija, ki je stala pod križem svojega umirajočega Sina.

CANBERRSKEMU DRUŠTVU naše čestitke k lepi pridobitvi. V soboto 19. maja so imeli namreč otvoritev nove ŠPORTNE DVORANE, ki jim bo poleg drugih prireditev služila za balinanje. Dvorana ima tudi oder, da celo odrske predstave ne bodo izključene. Novo poslopje bi lahko imenovali "multy-purpose building", saj bo res lahko služil v razne namene.

Na slovesnost otvoritve so bili povabljeni rojaki in zastopniki slovenskih organizacij cele Avstralije. Iz našega verskega središča sta bila prisotna p. Niko in sestra Francka. P. Niko je ob začetku sporeda izvršil blagoslovitev, s. Francka pa je dirigirala sydneyškemu moškemu zboru "Triglav". Sam sem bil odsoten zaradi operacije na očesu, zato kaj več o slovesnosti ne morem poročati.

IZLET V SNOWY bomo organizirali v dneh od 12. do 17. avgusta. Stanovali bomo v farni dvorani v Jandabyne ter se vsak dan vozili na smučišča in sankališča. Še je čas za prijave pri nas v Merrylandsu, ali pa Petru Šarkanu na telefonsko številko 632 7593.

PREDSTAVITEV dveh pesniških zbirk v nedeljo 3. junija je privabila v našo dvorano kar lepo število rojakov. Prišli so tudi iz Canberre. Zbirka "Aurora Australis" Jožeta Žoharja je izšla v Ljubljani, enako tudi antologija izseljenskega pesništva "To drevo na tujem raste", v kateri je pesmi izseljencev zbral Ciril Berglez. Na sporedu prireditve so bile recitacije ter glasbene točke. Jožetu Žoharju čestitamo k lepemu literarnemu uspehu.

Naj omenim, da se v Avstraliji oglašča vedno več rojakov pesnikov. Imajo svoj literarni krožek, ki občasno objavlja pesmi in tudi prozo. Kdor se za list zanima, naj piše na SALUK, 19A Hume Cres., Werrington 2760. Na istem naslovu tudi lahko naročite omenjeni pesniški zbirki.

STOJNICA bo spet na vrsti za četrtek 12. julija, tedne kasneje, v četrtek 19. julija, pa SREČANJE UPOKOJENCEV. Začeli bomo s sveto mašo ob pol enajstih, nato pa bo v dvorani kosilo in še kakšen krajši spored. Za upokojence skrbi molitvena skupina Srca Jezusovega, ostali pa lahko pomagata s prevozom ka-

terega naših osamljenih rojakov, ki sicer nima možnosti udeležitve srečanja.

PROJECT COMPASSION, naša postna dobrodelna akcija, je letos zbrala znesek 1,035.— dolarjev, kar smo že poslali na Australian Catholic Relief za potrebe tretjega sveta. Za poslani ček smo prejeli potrdilo in zahvalo. Tudi z moje strani: Bog povrni vsem!

DVE prireditvi bomo imeli proti koncu junija. V soboto 23. junija zvečer ob pol osmih bo v naši dvorani ponovitev koncerta moškega zbora Triglav, ki ga vodi s. Francka. Nastopili bodo z našimi znanimi in priljubljenimi vinskimi ter ljubezenskimi pesmimi. — Naslednji dan, na nedeljo 24. junija, pa bo po maši (ob 10.45 dopoldne) nastopila na odru mladina naše Slomškove šole. Otroci bodo recitali pesmi sodobnih pesnikov (na sporedu bodo Ivan Minatti, Janez Menart, Ciril Zlobec, Kajetan Kovič, Marko Pavček, Tone Pavček in Niko Grafenauer). Izvajanja bodo spremljali diapozitivi in skice, ki jih bodo otroci sami pripravili. Spored vodi s. Francka s pomočjo učiteljic Aleksandre Bizjak in Milene Godec.

KRST. — Benjamin Tomažin, Croydon, NSW. Oče Tony, mati Joanne r. Marsiglione. Botra štja bila Mitja Tomažin in Elizabeth Marsiglione. — Merrylands, dne 3. junija 1990.

POROKA: Martin John Bleesing, Birring, NSW, sin Viljema Friderika in Patricije May McCurdy, ter Jenny Stanislava Stariha, Merrylands, NSW, hčerka Antona in Antonije r. Ivanetič. Priči sta bila Henry in Miriam Stariha. — Merrylands, med poročno mašo dne 26. maja 1990.

Novokrščenemu detetu kakor tudi novoporočene- mu paru ter obojnim sorodnikom naše iskrene čestitke!

P. VALERIJAN

16. MLADINSKI KONCERT
v priredbi slovenskih verskih središč
bo letos v SYDNEYU in sicer
v soboto 29. septembra.

K sodelovanju vabljeni mladinci s talenti za odrski nastop, kakor tudi mladinske vokalne, instrumentalne in druge umetniške skupine. Čas prijave na katerokoli naše versko središče je do konca avgusta. Obsega naj ime in starost (za skupino imena in starost članov ter instrumentalno zasedbo); dalje naslov nastopne točke in ime avtorja ter čas izvajanja, ki naj ne bo nad deset minut.

Pesmi naj bodo slovenske, le ena je lahko v angleškem ali katerem koli drugem jeziku.

PRIGLASITE SE ČIMPREJ, ker je čas naše prireditve omejen!

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$25.—Francka in Jože Barbiš; \$24.—Ivanka Pohlen; \$22.—Anton Vogrin; \$14.—Zorina Maurič; \$12.—Herman Šarkan, Alojzija Cvetko, Marija Kosi, Emilia Walls, Leopold Dejak, Janez Kovačič, Branko Tavčar, Štefan Saule, Slavko Jernejčič, Jože Kučko, Gabrijel Pirc; \$10.—Ivan Lapuh z družino (namesto rož na grob pokojne mame), Anthony Tomažin, Sylvia Goetzl; \$7.—Alojz Žagar, Jože Marinč, Zorka Ošonker, Gabrijel Cefarin, Karolina Lazarič; \$5.—Andrej Fistrič Jr., Slavko Koprivnik; \$4.—Štefanija Vitez, Mario Logar, Toni Tukšar, Karel Barber, Pavla Kolatchew; \$2.—Frank Gril, Frančiška Ibič, Ljenko Urbančič, Marjanca Skubic, Pavla Bisak, Dorica Slavec, Franc Križman.

V POMOČ MISIJONOM
IN NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$481.37 letošnja postna akcija med našimi verniki v Melbournu; \$30.—F.A.S. (A.H.).

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.—Pavla in Gabrijel Pirc (namesto božičnih voščilnic znancem); \$20.—N. N., Elka Lavrenčič, Marija Oražem; \$10.—druž. Jože Gosak.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Premakljivi svečnik

(26.)

Mesec, ki se je prikazal izza gora, je lebdel neprestano na istem mestu, kakor da se obotavlja pomakniti se malo naprej.

'Moj Bog,' je molil v sebi župnik Zdravko, 'zakaj si to dopustil! Vem, da ti nisi hotel te nesreče, toda zakaj si jo dopustil? Lahko si mislim, da so vse okoliščine prav tako nanesele, da je Zorica stopila na tak kamen, ki se je le še s poslednjimi silami držal na svojem mestu in je bilo dovolj, da se ga je dotaknila lahna Zoričina noga, da je zajetna sila popustila in se je kamenje začelo valiti navzdol. Vem to. Vem pa tudi, da bi ti lahko vse tako uredil, da bi njena noga stopila samo za droben korak mimo tega nevarnega mesta. Ti bi to lahko naredil, to z gotovostjo vem. Pa nisi!

Zakaj nisi, dobri Bog? Kaj se skriva za tvojo odločitvijo, da si to dopustil? Ti si dopustil, da zdaj tu pred menoj leži mrtvo telo mlade dekleta, v katero si ti položil toliko možnosti, da rodi nove ljudi, da se tvoj čudež človeškega življenja ponavlja. Dopustil si, da smeh in radost na teh drobnih ustnicah za vekomaj oledeni, ko bi se lahko razdajal tolikim trpečim, osamljenim, zapuščenim. Saj ti dobro veš, kaj mi je razodela, da hoče biti sestra. Ti pa si dopustil, da je zdaj sestra smrti. Njene lepote željne oči zdaj mrtvo strmijo v daljne zvezde na globokem nebu in so samo še mrtva naprava za živo gledanje tvojega sveta, ki je tako neizrečno lep, pa tudi tako poln nevarnosti, tako odkrit in tako zahrbtn, tako živ in obenem v njem vse teži k smrti, da, k smrti! Še to negibno kamenje teži v še bolj gotovo smrt, negibno smrt, zato teži navzdol, v počitek, v svojo brezdanjo negibnost.

Mi lahko razodeneš, ti, moj Bog, ko razpravljam zdaj s teboj v najhujši stiski svojega srca, komu ali čemu je bila ta žrtev potrebna? Nikar mi ne skušaj vsiljevati misli, da ti že veš. Ta odgovor bi bil dovolj, če ne bi šlo tudi zame, toda zdaj bi rad več, zdaj bi rad vsaj nejasno, kakor v megli, videl smisel tega, kar se je zgodilo. Kajti stopiti bom moral pred starše, ki so izgubili edino upanje in edino tolažbo, pravzaprav edini smisel svojemu življenju in jima bom moral nekaj povedati. Toda kaj, to mi razodeni!

V njihovih in v mnogih drugih očeh bom kriv, to vem. Pa ne samo v tujih očeh, tudi sam v sebi vem, da sem kriv. Kriv sem bil že takrat, ko sem izlet predlagal. Miroval bi naj in gledal življenje mladih samo od daleč in kvečjemu tožil, kakšna je sodobna mladina, tako pa sem se vmešal v njihov tek in posledica je tukaj pred menoj: mrtev človek, mrtvo mlado, cvetoče dekle.

Zdaj moram še dalje nazaj, moj Bog, nazaj na začetek, ko sem mislil, da si me poklical in sem se odločil za duhovništvo, pa sem se morda varal. Morda me ti nisi nikoli poklical in sem se vrinil med druge, ki so bili zares poklicani.

Kaj sem sploh prav naredil v svojem duhovniškem življenju? Sem koga spreobrnil? Takega človeka ne poznam. Sem svojo župnijo pripeljal bliže k tebi? Moram priznati, da so ljudje danes dlje od tebe kakor takrat, ko sem postal njihov dušni pastir.

Kako prazno in nekoristno je vse, kar delam, moj Gospod, zdaj pa te še vprašujem, zakaj se je ta nesreča morala zgoditi. Od tebe terjam obračun, namesto da bi jaz tebi položil čiste in nevarljive račune o vsem svojem bistvu. Pa ne morem dati obračuna, ker ne poznam vseh postavk svojega življenja. Zopet je v megli najbistvenejše vprašanje: si me res poklical? Sem na svojem mestu, kamor si me ti hotel postaviti?

O tem sem se spraševal takrat, ko je Željko odstopil. Tisto noč, ki je bila vsa črna in temna, pa se je proti jutru porazgubila tema in sem te z jasnino v srcu zjutraj hvalil, ko je vstajala zarja, ker se mi je zdelo, da, prepričan sem bil, da sem na pravem mestu, ki ga ne smem zapustiti, ker je taka tvoja volja. Danes pa se zopet sprašujem, če nisem takrat sam sebi odgovarjal, dopovedoval pa sem si, da mi odgovarjaš ti.

Glej, Gospod, glasovi teh fantov postajajo bolj in bolj medli, naveličani, ko molijo zdaj že ne vem kolikeri rožni venec. Za njihovo vrstnico Zoro. V začetku, ob večernem svitu, so bili še vsi presunjeni, tu in tam je kateri bežno zahlipal med besede molitve. Pa še ni potekla noč, že se njihova rana celi in kmalu se bodo pogovarjali samo še o tem, kako bi Zorici naredili čim lepši pogreb. Skrbi jih bodo odvrnile od žalosti. Jaz pa bom nosil težo tega dogodka, dokler bom živ. Nosil jo bom, ker ne bom mogel nikoli razumeti, zakaj si to dopustil, Gospod. Za nas je tak dogodek preprosto nerazumljiv, pa naj še tako lepo govorimo o tvoji sveti božji previdnosti, kako ti najboljše veš, kdaj in na kak način koga odpokličeš. V nekih trenutkih našega življenja so kljub naši veri in zaupanju to čisto prazne besede, ki v nas ne najdejo odmeva. Bo prišel tudi zame kdaj čas, ko bodo te besede tudi v meni našle svoj smisel?'

Župnik Zdravko že dolgo ni molil s fanti, saj mu je srce bilo tako polno žgoče bolečine, da ne bi mogel izgovoriti nobene besede. Fantje so mislili, da je zadremal in so samo še polglasno izgovarjali besede zdravamarije, župniku pa so tekle solze po licih in jih kljub prizadevanju ni mogel ustaviti, dokler ni proti jutru bruhal v kratek, krčevit jok, da so se fantje zdrznili in se potem čutili nekako olajšane. Kakor da je zdaj on prevzel težo njihove bolečine in se lahko počutijo nekoliko bolj sproščene.

Ko se je zdanilo, so še vedno sedeli okrog mrtvega dekleta kakor palčki okrog Sneguljčice, skrivaj so pogledovali v njene napol priprte oči in rahlo razprte ustnice, da so se v njih svetili lepi, beli zobje. Nobeden se je ni upal dotakniti, samo župnik ji je popravil pramen las s čela, ki je bilo v jutranji svetlobi porcelanasto belo in prosojno.

Še preden se je prikazalo sonce, je vsa narava oživila. Oglašali so se ptički in gorske kavke so se spreletavale v ostrih zavojih in nekaj vpile

Prekmurski motiv

NEKAJ BESED O KONGRESU

TEMELJNI namen SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA je doseči, da se Slovenci po vsem svetu začutijo kot samosvoja celota, kot posebna, svojska skupnost. Njegovo delovanje naj bi v slehernem Slovencu, kjerkoli ta biva, prebudil občutljivost za slovenstvo v katerem koli njegovem stanju: za tisto v domovini, v manjšinskem zamejstvu ali izseljenstvu. Kongres naj sti, ki naj preseže in ublaži učinke političnih delitev in dolžnostnih razmerij, ki vežejo Slovence na različne države, kakor tudi učinke tujih okolij na slovensko zavest. Naj gre za razmere v izvorni domovini – v državi Sloveniji in v zamejstvu – ali kjerkoli v izseljenstvu, povsod mora kongres negovati duha slovenske vzajemnosti in medsebojne povezanosti. – Kongres si mora posebej prizadevati v teh smereh:

1. Doseči mora narodno spravo. Naš razkol ni izšel izvirno iz nas samih, temveč je bil k nam zanešen od drugod. Narodna sprava naj predvsem pomeni, da je naš smrtonosni medsebojni obračun končan in da med seboj odpravljamo sleherno maščevalnost in razlikovanje, izvirajoče iz pripadnosti ali privrženosti tej ali oni strani tega konflikta. Vsem Slovincem brez razlike naj bo vrnjena domovina z vsemi njenimi pravicami. Popravijo naj se vse krivice, kolikor so sploh še popravljive, povzročene v obračunavanjih, in preteklost tega časa naj postane razvidna, da bodo znana vsa dejanja in spoznani vsi storilci – za opomin naši prihodnosti.

2. Le suverena slovenska država je lahko zanesljiva podlaga in jamstvo slovenstvu v domovini in širše v svetu. To pa mora biti država, ki bo sprejemljiva za vse Slovence v svetu: demokratična, s pluralističnim političnim ustrojem, s svobodnim avtonomnim gospodarstvom in prostoru ustrezno notranjo regulativo. Slovenska domovina je naravno duhovno središče slovenstva in njena država, republika Slovenija, njegovo materialno oporišče, vendar ne tudi nadrejena rojakom zunaj nje.

3. Nujno opravilo za uresničevanje slovenske samoodločbe je internacionalizacija slovenskega vprašanja. Državne suverenosti Slovenije ne bo mogoče doseči, dokler bo svet gledal na naš obstoj kakor da gre za notranje jugoslovansko vprašanje. Svet moramo z dejanji prepričati, da vsem tveganjem nakljub prevzemamo odgovornost za svojo narodno usodo nase.

Slovensko vprašanje kot vprašanje naroda, ki je odločen, da vstopi v evropsko družino suverenih narodov, si mora utreti pot tudi na zadevanja generalne skupščine OZN.

4. Kongres si mora prizadevati za ohranjanje slovenstva zunaj izvirne domovine. Slovenski kulturni pro-

druga drugi, v veliki tišini je zopet krožil jastreb v natančnem krogu, kakor da je pripet na nevidno nit. Zrak je bil rezek, nasičen in poln vonja po vlažnem kamenju.

“Jo bomo zdaj nesli dol?” je nekdo boječe vprašal.

“Nimamo nosil, ne moremo,” je dejal župnik.

“Napravimo jih.”

“Pazili bomo, saj znamo biti previdni. Lahko gremo?”

“Pa pojdite in naredite, kar morete. Pojdite trije, drugi počakamo.”

Niso se mogli sporazumeti, kdo bo šel, kajti sonce, ki se je dvigalo nad obzorjem, je vsakega izmed njih vabilo proč od smrti v življenje, v sproščenost misli in besed, saj tukaj ni bilo mogoče niti misliti niti se pogovarjati, razen v najbolj skopih besedah, pa si vseeno imel občutek, da so še tiste preveč.

Odločil je župnik: “Pojdite prvi trije po abecedi.”

Šli so, olajšani, da lahko zapustijo to sanjsko morečo neresničnost. Nekaj časa je trajalo, da so porezali dva droga in nekaj vej ter se s tem vrnili k ponesrečenki.

“Prečne veje moramo dobro povezati. Imate kaj vrvice?”

Imeli so nekaj kosov in vsak je privlekel iz žepa kaj uporabnega, da so pritrtili veje na dva droga. Za živega bi taka nosila bila pravo mučilo, toda Zorice zdaj ni nič več bolelo, nič tiščalo in ji je bilo vseeno, ali so nosila mehka ali trda.

“Moramó jo privezati, sicer nam na tej strmini takoj zdrzne z nosil.”

Trije fantje so si odpeli pasove in Zorico so trdno privezali na nosila.

“Napredujemo lahko samo korak za korakom. Pri vsaki večji skali bomo nosilnico postavili nanjo, se prestopili in pazljivo poiskali mesto, kamor bomo stopili. Nihče ne sme pasti, ker bi sicer potegnil druge za seboj, zato moramo biti nadvse previdni,” je dajal Zdravko navodila. Pa je vse to delal in govoril kakor v sanjah, kakor da se neki drugi njegov jaz zaveda, kaj je treba reči in kaj storiti. On sam je bil prazen, brez misli in brez čustva, kakor da je v tej noči vse umrlo v njem.

Šlo je izredno počasi, od kamna do kamna, od koraka do koraka, ki pa je bil kratek komaj za stopalo ali pa še manj. Zorici je glava rahlo nihala na desno in levo, kakor da soglašá z vsem, kar se ž njo dogaja, pasovi, s katerimi je bila privezana, pa so se bolj in bolj napenjali, kakor je strmina postajala vse hujša.

“Nihče naj se z vso težo ne opre na nogo, dokler ne čuti, da je korak varen. Vsako stopinjo najprej preizkusite,” je veleval župnik in se tudi sam podzavestno ravnal po svojih navodilih. Saj bi en sam napačen korak lahko vse štiri, ki so nosili, potegnil za seboj, in kje bi se ustavili, sam Bog ve. Kljub pazljivosti se je kamenje kotalilo izpod nog, da so se stiskali ob steno in drevneli od strahu, saj bi se lahko zopet sprožil plaz. Ko so se eni preznajili do kraja, so jih zamenjali drugi.

Sonce se je že krepko upiralo v skalovje in mu vsiljevalo svoj žar, mrzlemu in ohlajenemu prek noči, ko so se prebili do nekoliko zložnejšega dela Turskega žleba, kjer ni bilo več tako nevarno.

Ko so Zorico spravili do razpotja, kjer se steza loči in ena vodi na Kamniško sedlo, druga pa v Turski žleb, so nosila postavili na tla. Nekdo je vzkliknil:

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

MATERINSKI DAN smo v naši verski skupnosti obhajali v veselem razpoloženju. Učenci naše slovenske šole so pod vodstvom učiteljice Laure Premrl pripravili lep kulturni spored. Posebno lepo šo izvedli najstarejši učenci Marko, Filip, Sonja in Olivija Cankarjevo črtico "Mater je zatajil". S tem so pokazali, na kakšni višini je njihovo znanje slovenskega jezika. — Po končanem sporedu smo izbrali mater leta. Letos je bila ta čast dodeljena gospe **Mihaeli Žafran**, ki že dolgih šest let prihaja čistit na naš misijon in z materinsko ljubeznijo skrbi za našo hišo. Vsako jutro ob kakršnem koli vremenu prihaja k slovenski maši, pa ima nekaj kilometrov do cerkve. Vsi smo bili veseli priznanja gospe Mihaeli kot verni krščanski materi.

Iz cerkve smo šli seveda še v dvoranico, kjer so naši mladi postregli mamam, mati leta pa je rezala torto ter jo delila. Za praznično razpoloženje je poskrbel naš poznani in spretni harmonikaš Ivan Benc. Ob njegovih prijetnih vižah so se ljubitelji plesa celo zavr-

teli. — Vsem, ki ste pomagali naši skupnosti k temu lepemu dnevu, iskrena hvala!

Pri nas že dolgo časa urejemo hišo, s staro hišo je pa tako, da ni ne konca ne kraja, ko enkrat začneš. Lotili smo se sobe, ki bo služila za knjižnico — upam, da bo delo končano, ko boste to brali. Rad bi se zahvalil Ivanu Zagorcu za strop in stene. Za naš misijon je bil vedno dobrosrčen. Prepričan sem, da mu bo Bog že tukaj povrnil pri njegovem delu. — Ker sem omenil knjižnico: zahvaljujem se Janezu Primožiču za darovane knjige, ki nam jih je poslal iz Queenslanda. Lepo, da tako daleč od nas misli na nas.

Zamenjati je bilo treba tudi električne luči, kar je storil naš električar Tomaž Valenčič, vestno in brezplačno. Zidarska dela, od vzdavanja oken do polaganja ploščic, nam je poklonil naš avstralski prijatelj Filip. KLjub temu, da ni katoličan, nam zelo rad pomaga. Vodovodno napeljavo v novi kopalnici, pralnici in stranišču pa je napravil Jesekov Marjan. Čeravno ne prihaja redno k slovenski maši, je pa pri delu zelo poztvovalen ter nam ga še nikoli ni odrekel, ali se izgovoril, da nima časa. Želimo mu iz srca, da bi našel dobro slovensko dekle, ki bo prav tako pripravljena pomagati bližnjemu kakor je Marjan.

Poleg ostalih del pa je pleskanja več kot dovolj in pri tem nam je pri roki naš dobrotnik Slavko Ivančič. Kot je že pri cerkvi daroval vso barvo ter zastonj pleskal, potem našo dvoranico, se je zdaj spravil že drugič še na hišo. Teh in ostalih dobrotnikov in njih neprecenljivega dela se zaveda tisti, ki nosi odgovornost.

Zato bi se rad vsem, ki neutrudno pomagata našemu misijonu, iskreno zahvalil. Bog vam vsem povrni!

Naši upokojenci bodo imeli redno srečanje na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, dne 29. junija. Ob desetih bo sveta maša, nato pa v dvoranici zabavne igre in zakuska. Vabljeni!

Radijska ura v priredbi našega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valovih etnične radijske postaje 5 EBI FM.

Mihaela Žafran — "Mati leta 1990"
za adelaidsko slovensko družino —
sprejema ob priznanju košaro cvetja

Naj za konec objavim še prevod prijaznega pisma, ki ga je meni in "vsem članom slovenske katoliške skupnosti", kot je napisal, poslal dne 18. maja letos naš nadpastir, adelaidski nadškof Faulkner. Takole piše o spremembah zadnjega časa:

"Celotna katoliška skupnost Adelaide z veseljem pozdravlja novo svobodo, ki so si jo priborili narodi Vzhodne Evrope.

Ob tem se zahvaljujem Bogu za zvestobo slovenskega naroda v vseh teh dolgih letih zatiranja. Njegova junaška zavzetost in stanovitnost v veri sta položili temelje gibanju, ki je zdaj začelo rušiti tiranijo komunizma.

Avstralska Cerkev je veliko pridobila z osebnim sodelovanjem v veri tisočev katoličanov iz evropskih dežel. Večina ste bili prisiljeni zapustiti svojo domovino, ki jo je zasegel po drugi svetovni vojni val sovjetizacije. Prišli ste semkaj v našo daljno deželo in s svojim trdim delom doprinesli svoje za razvoj Avstra-

lije. Vaše izgnanstvo ni bilo lahko. Vaše družine so rastle na avstralski zemlji, vaša življenja so se pomešala z življenji drugih narodnosti ter tvorijo danes našo avstralsko skupnost.

Združen sem z vašo narodno družino v Avstraliji, ko gledate na vašo ljubljeno rodno domovino z velikim upanjem in željo po resničnem koncu slehernega zatiranja in pridobitvi popolne verske svobode. V tem imate oporo vsega katoliškega prebivalstva adelaidske nadškofije. V solidarnosti smo povezani z vami. — Vaš zvesti služabnik v Kristusu,

+ Leonard A. Faulkner."

Lepo se mi zdi, da se nas je nadškof spomnil s tem pismom in izrazil svojo očetovsko skrb za nas in našo rodno domovino. V času, ko Slovenija prehaja iz diktature v demokracijo, smo hvaležni za sleherno razumevanje in dobro voljo, pa nič manj za molitve. Naj se našemu nadpastirju tudi tu iz srca zahvalim za tople besede nam vsem.

P. JANEZ

Od resnice k spravi

DANES veliko govorimo o spravi. Dokler nismo spravljeni, je v nas nemir. Ta nemir sili k izpovedi. Vse pisane in govorjene izpovedi posameznikov in skupin vodijo k spravi. Odkrivanje resnice, ki je bila dolgo zamolčana, prinaša pomiritev tistemu, ki je trpel, in onemu, ki je trpljenje povzročil. Preteklih dejanj ni mogoče prikrivati, tudi laži ne. Vsi moramo biti usmerjeni k resnici. Pripravljeni moramo biti, da si pogledamo v oči in si stisnemo roko. Za preživetje je sožitje nujno potrebno, sožitja pa ni brez sprave.

Nas kristjane in duhovnike sprava še posebej obvezuje zaradi evangelija. Nobene želje po maščevanju ne smemo imeti. Kristus je naročal, da moramo hudo vračati z dobrim. Kdor je veliko trpel in šel s Kristusom na Kalvarijo, ne more prezreti Kristusove zapovedi: Ljubite se med seboj . . . Ljubite tudi svoje sovražnike . . . Prav tako ne more mimo Jezusovih besed na križu: Oče, odpusti jim . . . Te besede so najtežje in tudi kristjanom le stežka pridejo čez ustnice. Z njimi pa pokažemo, da resnično živimo evangelij.

Kdor ne zna odpustiti, je podoben nacistom, ki so učili: "Samo en smrtni greh je: ljubiti sovražnika. Ljubiti sovražnika se pravi ubijati samega sebe. Privzgojiti si moramo čut za maščevanje. Vse, kar koristi nacizmu, tudi laž, izdajstvo, hladnokrvna krutost, sovraštvo, postane v določenih trenutkih sveto in vzvišeno."

Dobro vemo, kam nas je ta nauk pripeljal in kaj je povzročil.

Pisatelj Finžgar v drami Veriga lepo prikazuje, koliko gorja prinese sovraštvo. Šele smrt starega očeta privede do sprave med sosedom. Tavčar v Cvetju v jeseni pripoveduje o sovraštvu, ki ga niti dolgoletni zapor ni pogasil. Šele misel na Jezusovo trpljenje v molitvi žalostnega dela rožnega venca je spametovala ljudi, ki so hoteli s koli pobiti človeka, ko je strt prišel iz zapora.

Naj bi tudi v nas vedno zmagovali resnica in ljubezen!

JOŽKO KRAGELJ v "Družini"

Z VSEH VETROV

DA JE DR. ALOJZIJ AMBROŽIČ, nečak pokojnega sydneyjskega patra Bernarda, postal torontski nadškof, smo že poročali, čim smo prejeli veselo novice. Naj zdaj dodamo, da je bila slovesna umestitev novega nadpastirja največje kanadske škofije dne 10. maja. Starodavna stolnica sv. Mihaela, ki je ena najstarejših cerkva kanadskega vlemesta Toronta, najbrž še nikoli ni sprejela pod svoje oboke toliko duhovnikov: poleg okrog 30 škofov jih je bilo nad 600. S prazničnim bogoslužjem se je hotela torontska nadškofija zahvaliti dosedanjemu nadpastirju kardinalu Carterju in obenem dostojno sprejeti novega nadškofa. Slovesnost je imela tudi ekumensko razsežnost, saj so novega nadškofa počastili predstavniki vseh verskih skupnosti, ki delujejo v narodnostno, kulturno in versko pisani kanadski provinci Ontario. Kanadskim in ameriškim škofom se je pridružil ta dan tudi slovenski metropolit nadškof dr. Alojzij Šuštar, iz Nemčije pa voditelj tamkajšnjih naših izseljenskih duhovnikov msgr. dr. Janez Zdešar.

Novi torontski nadškof je po svojem nagovoru v angleščini spregovoril tudi v slovenščini. "To je moj prvi materni jezik," je dejal. "Ko ga sedaj uporabljam, naj mu bo to v priznanje, hkrati pa naj bo priznanje tudi vsem najrazličnejšim maternim jezikom, ki jih govorijo v torontski nadškofiji." Pozdravil je vse Slovence po svetu in v domovini. Domovini je posebej zaželel, naj bi v svobodi, ki se odpira, znova polno zaživele tiste tradicionalne vrednote in vrline, ki so vselej odlikovale slovenski narod.

S kora med bogoslužnim petjem res ni bilo slišati slovenske besede, prislunhili pa so navzoči lahko slovenski glasbi: med skladbe svetovno znanih umetnikov so uvrstili tudi našega rojaka Jakoba Gallusa ter v angleščini zapeli njegov motet To je dan, ki ga je narredil Gospod.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

Prisotni torontski Slovinci niso mogli skriti svojega veselja in ponosa, da je novi nadškof eden izmed njih. Članek "Od begunca do nadškofa" v ljubljanski Družini (20. maja letos) zato končuje s tole mislijo: "Samotisti, kdor je poblizje spoznal usodo stotisočev rojakov, ki so morali iz takšnih ali drugačnih razlogov iskati novo domovino, je lahko razumel njihovo veselje, ko so videli svojega rojaka in prijatelja, človeka, ki je zrastle iz njihove, begunske skupnosti, na sedežu velike torontske nadškofije. Navsezadnje smo pa tudi v domovini ponosni na vsak dosežek rojakov po svetu ali bi vsaj morali biti, če se iskreno čutimo Slovenci. Dr. Alojzij Ambrožič se je že izkazal kot znanstvenik teolog. Prav gotovo bo izpolnil pričakovanja tudi kot voditelj velike in sila pestre škofije."

OLIMPIJSKI STADION v Rimu, na katerem se bosta ob koncu svetovnega nogometnega prvenstva pomerili najboljši enajsterici za zlato odličje, je dne 31. maja blagoslovil papež Janez Pavel II. Na to slovesnost se je zbralo 80.000 prijateljev nogometa. Papež je vse povabil k poštenosti in nenasilju. Po njegovih besedah naj bi vse športne prireditve prispevale h krepitvi bratstva in solidarnosti med ljudmi ter naj bi ne bile le gola športna srečanja, ki so tolikokrat polna podivjanosti in na katerih je predvsem važno, kdo zmaga. Papež je posebej opozoril nogometaše, ki bodo od 8. junija do 8. julija letos igrali na svetovnem prvenstvu, naj ne pozabijo, da bodo vanje uprte oči vsega sveta. Zlasti mladina bo iskala v njih svoje zglede. Mladi pa potrebujejo vzore pravih "vodilnih ljudi" in ne "idolov".

SLEHERNI UMOR v Avstraliji stane davkoplačevalce – reci in piši – nič manj kot en milijon dolarjev. Tako se je nedavno glasilo poročilo na eni naših radijskih oddaj. Vštete so vse priprave za razne preiskave, zlasti policijska dejavnost, potem priprave na sodni proces, dalje proces sam, ki se velikokrat zelo vleče.

Ko prebiramo časopisna poročila o kakem novem zločinu, na vse to niti ne mislimo. Pa je dejstvo, ki sega globoko v naše žepce. Ob mislih, koliko je umorov med nami na leto – saj ni tedna, da bi ne brali o njih – gredo zanje visoki milijoni. Zaključku sodišča pa sledi še vzdrževanje morilca v zaporih. Kaj bi ne bilo pravičnejše, da bi si morali kaznjenci hrano in stan zaslužiti s resnim delom za skupnost?

OB OMEMBI v zadnji številki Misli (rubrika "Izpod Triglava"), da je zamejska pesnica Ljubka Šorli-Bratuž prejela papeško odlikovanje "Pro Ecclesia et Pontifice", me je dr. Jure Koce opozoril, da je lansko leto (3. junija 1989) isto odlikovanje prejel tudi eden naših rojakov v Angliji. To je Dušan Pleničar, ki je lastnik tiskarne v Enfieldu blizu Londona. Vse življenje je bil znan kot javni delavec, prepojen s krščanskim

duhom. To je dokazal tudi doma v Sloveniji v času zadnje vojne in stalinistične revolucije, saj je bil od vsega začetka odločen nasprotnik brezbožnih sil. In prav tako tudi kot begunec po vojni, ko je s pomočjo žene Elizabete s trdim in vztrajnim delom začel v Angliji svoje tiskarsko podjetje. Kot tiskar je vselej dosledno objavljajl članke, brošure in revije, ki so razkrivale zanke marksizma, poleg tega pa je veliko pomagal domači župniji v Enfieldu. Tudi brošura o Marijinih prikazovanjih v Medžugorju je delo njegove tiskarne.

Dasi malo kasno, zaslužnemu rojaku, ki je že vsa leta tudi bralec naših Misli, k papeškemu odlikovanju iskreno čestitamo!

PALESTINSKI OTROCI potrebujejo varstva, opozarja ameriška dobrodelna organizacija Rešite otroke. Ustanova je zbrala številne žalostne podatke o trpljenju in umiranju palestinskih otrok, ki so žrtev sovražnosti med Izraelci in Palestinci.

Po tem poročilu so izraelske vojaške sile samo v zadnjih dveh letih umorile 159 Palestincev, ki so bili mlajši od šestnajstih let. V času od 1987 pa do 1989 je bilo v spopadih z izraelskimi policijskimi in vojaškimi oblastmi ranjenih kar 50.000 palestinskih otrok. Proti njim so uporabljali bikovke, solzilni plin in razne vrste izstrelkov. Pri vsem tem pa še noben izraelski policaj ali vojak ni bil kaznovan, ampak le posvarjen zaradi "nepazljivosti", če je ranil ali ubil palestinskega otroka.

NOVI češko-slovaški parlament je z veliko večino glasov sprejel predlog, da vse teološke fakultete v državi spet postanejo sestavni del univerze. Vse te fakultete so bile pod komunističnim režimom leta 1950 ukinjene ter zanje ni bilo več mesta v okviru univerzitetnega študija. Gre za katoliško teološko fakulteto, ki je morala iz Prage v Litomerice, njeno poslopje pa je zasedlo vojaštvo; dalje za olomuško teološko fakulteto, ki je bila sploh ukinjena. Vrnitvi na univerzo se jima bo pridružila tudi grškokatoliška teološka fakulteta v mestu Prešovu, kakor tudi evangeličanska fakulteta Jana Husa.

Karlova univerza v Pragi je najstarejša srednjeevropska univerza, ustanovljena leta 1348. Zdaj je tradicija njene teološke fakultete zopet zaživela.

ROMUNSKI DIKTATOR Ceausescu, ki je s svojo ženo nedavno žalostno končal pod streli, je šel res zelo daleč v svojem napuhu in svoji diktatorski moči. Po svoji polsestri, voditeljici urada za kulturo na pokrajinski ravni, je ukazal v pravoslavni cerkvi svoje rojstne vasi napraviti freske, na katerih je poleg Matere božje upodobil svoje starše in stare starše kot svetnike. Krajevni župnik je zdaj hotel freske odstraniti, pa so mu svetovali, naj jih pusti v prid raziskovalcem ob-

dobja "ceausescuizma", pa tudi radovednežem, ki bi si morda radi ogledali to nenavadno povečevanje diktatorja in njegovih sorodnikov.

JUDOVSKE svetovne organizacije niso bile zadovoljne s tem, da je na kraju nekdanjega zloglasnega nacističnega taborišča Auschwitz zrastel karmeličanski samostan. Sploh se ponašajo tako kot bi v teh taboriščih trpeli samo Judje, preganjani seveda od kristjanov. V resnici so vsi nacistični rablji najprej odvrgli svoje krščanstvo, saj bi ga nikakor ne mogli združiti s svojo vero v Hitlerja in svojimi zločini. In končno med zaporniki niso bili samo Judje. Na tisoče katoliških duhovnikov in laikov je zadela ista usoda in tudi smrt, zlasti v plinski celici. Človek težko dojame, zakaj Jude molitve katoliških redovnic tako motijo.

Vpliv Judov se je pokazal v tem, da so Poljske oblasti končno popustile ter sprejele njihovo zahtevo glede odstranitve samostana. Novo molitveno središče z domom karmeličank so že začeli graditi in bo dokončan v osemnajstih mesecih, ko naj bi se karmeličanke preselile. A neučakani Judje pritiskajo na vse pretege, celo preko izraelskega zunanjega ministrstva. Doba osemnajstih mesecev se jim zdi predolga in hočejo, da se redovnice takoj umaknejo ter začasno nastanijo v kakem drugem samostanu. Res me zanima, če bo Poljska zopet popustila na njihove zahteve.

KANADA je zaskrbljena, ker število umorov narašča: število 575 za leto 1988 je lansko leto 1989 naraslo kar na 649. Edin pozitiven znak pa je, da v lanskem letu ni bil ubit noben policaj.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS FRANK ARNUŠ PTY. LTD.

Prporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

OČITNO vse druge naše naselbine po Avstraliji spijo, saj si ne morem misliti, da bi ne imele prav nikogar za našo GALERIJO MLADIH. No, Stričku je po eni strani tako prav, saj tu v Melbournu imamo kar lepo izbiro mladih kandidatov. Pa vseeno se sprašujem: Kje si, Sydney, kje Adelaide, pa Brisbane in Perth ter drugi kraji? Samo ne očitajte mi kasneje, da samo svoje porivam na stran Kotička!

DRAGI KOTIČKARJI,

danes vam predstavim SILVIJO PONGRAČIČ iz melbournskega okraja Clayton. Pred nekaj leti smo predstavili njeno sestro Heleno, ki je odlično končala študije na Monash univerzi ter kasneje prejela še doktorat. Silvija pa po pridnosti in nadarjenosti prav nič ne zaostaja za svojo sestro. Že v osnovni šoli je bila vseskozi odličnjakinja, enako v srednji, kjer je na Westall High School postala Dux. Potem se je za nadaljevanje študija malo obotavljala in se končno odločila za bolničarsko službo. Študij in praktično strežbo bolnikov je pričela v Prince Henry Hospitalu. Tudi tu je leto končala z najvišjo oceno ter bila nagrajena. A se je kljub temu premislila in se odločila za univerzitetni študij. Vpisala se je na Melbournsko univerzo ter štiri leta študirala gozdarstvo, zadnji dve

DOMOTOŽJE

DOMOTOŽJE JE KOT V TESNO
GAJBICO ZAPRTA PTIČKA:
O ŠUMEČIH GAJIH POJE
IN O SONCU VRHU GRIČKA
DALEČ, DALEČ TAM ZA GORO,
KJER SO ZVEZDE VSE BOLJ ZLATE,
KJER NOČI SO KAKOR ZIBKE,
TOPLIH, MEHKIH SANJ BOGATE.

DOMOTOŽJE JE KOT LADJA,
KI VALOVE MORSKE REŽE:
PLOVE, PLOVE, CILJ JE DALEČ —
BOG VE, ČE GA KDAJ DOSEŽE . . .

Mirko Kunčič

leti spet z najvišjo oceno in prejemanjem nagrade. Študij je srečno zaključila in letos 31. marca upravičeno ponosna prejela diplomo kot Bachelor of Forest Science with First Class Honours. Kako bi ne bili nanjo ponosni tudi starši, ki zanj niso zaman veliko žrtvovali ter ji pomagali skozi vsa študijska leta. In ponosna je lahko naša slovenska skupnost, saj Silvijo ni sram povedati, da je slovenskega rodu tam izpod Triglava, četudi seveda rojena pod Južnim križem. Zares je vredna naših iskrenih čestitk!

Silvija je bila doslej zaposlena kot znanstvenik pri državnem gozdnem oddelku (Department of Conservation and Environment) v Traralgonu. Namenila pa se je obiskati rojstno domovino staršev ter bo ob koncu tega meseca odpotovala v Slovenijo. Tam bi rada izpopolnila znanje slovenskega jezika s poletnim tečajem za izseljence, pa seveda obiskala številne sorodnike z mamine in očetove strani. Pred vrnitvijo v Avstralijo pa se hoče Silvija ustaviti še v Angliji pri sestri Heleni. Želimo ji srečno pot, obilo lepih doživetij in seveda srečno vrnitev v svojo rojstno deželo.

Dragi Striček! Ne bom Ti pisal dolgega pisma, ker ga ne znam. Pozdravil pa bi Te rad in se Ti zahvalil za lepe pesmice, ki jih daješ v Kotiček. Z mano jih prebirava. — Mogoče bom pa še jaz enkrat prišel v Galerijo mladih. — Pozdrav! — Joe Kos, 12 let, Hay, NSW.

MOREE, N. S. W. — Dragi pater urednik! Bila sem presenečena in kar prijetno me je razburilo, ko mi je sestra Majda telefonirala in mi povedala o sliki razreda v Mislih. Bila je na strani 93 letošnje aprilske številke in vključuje tudi mene, besedilo pa povprašuje ravno po meni.

Moje ime je **Cveta Lillyman**, rojena pa sem **Dežman**. Naša družina je prišla v Avstralijo leta 1949 po štirih letih bivanja v Spittalu v Avstriji, v D.P. begunskem taborišču. Poleg staršev Rudolfa in Olge Dežman smo bile še tri hčerke: Majda, Martina in jaz Cveta.

Moji otroški spomini na begunsko taborišče in tamkajšnje ljudi se v glavnem nanašajo na to, da smo zmrzovali in bili lačni — četudi me fotografija razreda ne prikaže ravno kot podhranjenega otroka. Pri najboljši volji se nikakor ne spominjam ostalih sošolcev, niti ne kakih posebnih dogodkov tistega časa. Edino mi je ostalo v spominu, da sem si nakopala težave, ker sem ob neki priliki na svoje zapustila taborišče in šla okrog prosit hrane. Ne spominjam pa se več, ali sem bila kaznovana zato, ker sem odšla brez dovoljenja iz taborišča, ali pa zato, ker sem beračila . . .

Veliko se je zgodilo od naših avstrijskih dni pa do zdaj. V Avstraliji smo dobili brata Benedikta, ki je bil rojen leta 1953 v Camden-u, NSW. Mama nam je umrla leta 1954, oče pa 1964. Sestra Majda por. Devlin zdaj živi v Merrylandsu, NSW, Martina por. Thurn v Ballini, NSW, Ben Dežman v Werringtonu, NSW, jaz pa v kraju Moree, NSW, severno-zapadno od Sydneya. Majda je edini član družine, ki ima vsa leta še zvezo

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

s Slovenci ter do neke mere tudi še govori slovenski jezik. Zase moram priznati, da imam zelo slab spomin na svojo otroško in doraščajočo dobo, to pa vključuje tudi znanje materinega jezika. Zdaj šele pričejam misliti o tem z nekakšnim obžalovanjem.

Res me zanima, kaj je nagnilo Nežko Gaber, da poskuša po 42-ih letih najti svojo sošolko. Prav rada bi se pričela dopisovati z njo, če ste pripravljeni, da ji pošljete moje ime in naslov.

Temu pismu prilagam tudi fotografijo slovesnosti, ki bo vas in nekatere bralce Misli gotovo zanimala: Blagoslovitev slovenske zastave za novoustanovljeni Slovenski klub pri sydneyskem okraju St. Mary's. Moralo je biti kasno leta 1954 ali pa v začetku 1955. Father Page (na skrajni levi strani slike) je bil župnik tamkajšnje župnije ter novim Avstralcem zelo naklonjen. Podprl je tudi slovesnost blagoslovitve zastave za naše društvo. Moj oče Rudolf Dežman drži zastavo, sestri Majda in Martina sta za njim na levi, jaz pa sem na sliki dekle v narodni noši. Takrat mi je bilo petnajst let.

Ker bi se rada naročila na Misli, dodajam pismu ček za šestnajst dolarjev — naročnino zame in mojo sestro Majdo Devlin. Ona prejema mesečnik že vsa leta, ne ve pa, kdo zanjo plačuje. Jaz pa bi rada na-

Tole kaj zanimivo fotografijo nam je poslala preko Misli najdena Cveta. Verjetno je to ena prvih slovesnosti ob naši narodni zastavi (da ni na njej rdeče zvezde, se na sliki jasno vidi) v Avstraliji. Kdo so ostali Slovenci na sliki? Se kateri naših sydneyskih rojakov na sliki spozna in bi vedel povedati kaj več o slovesnosti ter morda njen točen datum?

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,**

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

ročila angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar, da mi bo pomagal pri poskusnem prebiranju Misli in morda celo pri obnovitvi nekdanjega znanja slovenskega jezika.

Z najboljšimi željami – Cveta Lillyman.

Cvetkino pismo, ki je prišlo po izdaji aprilskih MISLI in objavljenih dveh slik razreda v spittalskem begunskem taborišču, me je prijetno presenetilo. Torej se bosta sošolki po več kot štirih desetletjih spet našli. Zgornje pismo, ki je v originalu pisano v angleščini, bom poslal Gabrovi Nežki v Chicago ter si bosta lahko pričeli dopisovati. Naj dodam še to, da sem Dežmanovo družino tudi osebno poznal še v begunskem taborišču Lienz-Peggez, predno se je z ostalimi odselila v Spittal. Ime Majde Devlin kot upravnik Misli večkrat srečujem, pa seveda nisem niti slutil, da bi bila to ena Dežmanovih deklic.

Ravno včeraj sem prejel iz ZDA pismo, ki nekako dopolnjuje gornje pisanje in vse kaže, da se bosta Nežka in Cveta tudi osebno srečali:

CHICAGO, Illinois, USA – Dragi p. Bazilij, zelo sem bila vesela, da ste priobčili sliki iz begunskega taborišča v aprilski številki Misli. Res, identiteta tretje deklice mi še ni poznana, je pa moja želja, da zvem zanjo. Meseca avgusta bom službeno potovala v Avstralijo in bi se želela srečati z njo, če jo seveda medtem najdemo. Dva tedna bom v Sydneyu in Melbourne. Upam, da bom našla priliko in bom tudi Vas pozdravila osebno. – Pozdrave od Nežke Gaber.

Tako torej. Osebno srečanje takratnih begunskih sošolk bo še večje veselje kot pa le dopisovanje.

Naj se tu Cvetki iskreno zahvalim za poslano sliko, ki je za našo kroniko vsekakor zgodovinska. Obenem bi jo rad spodbudil, da res z branjem Misli obnovi svoje znanje materinega jezika. Kajne, če se bomo kdaj

srečali, bomo govorili po slovensko!

Pozdrave vsem Dežmanovim in seveda tudi Gabrovi Nežki! – Urednik

MELBOURNE, VIC. – Misli so že nekajkrat poročale o Slovenskem svetovnem kongresu (Tudi ta številka ima članek o njem na strani 149! - Op. ur.), ali Vseslovenskem kongresu, kar bi bilo po mnenju dr. Jureta Koceta primernejši naslov. Ideja je odlična in za ohranitev našega naroda odredila. Vse kaže, da bo kar kmalu zaživela ter bo prvo zborovanje najbrž že prihodnje leto. Seveda Kongres ne pomeni samo eno-ali dvodnevno srečanje zastopnikov Slovencev iz vseh koncev sveta, ampak stalno ustanovo, ki naj poveže odbore posameznih dežel: matično domovino, zamejstvo in zdomstvo. Kot pove pismo, ki prav te dni kroži med nami in vabi na občni zbor viktorijske veje ustanavljajočega Avstralskega slovenskega kongresa, bo naloga ustanove reševati naša slovenska narodnostna vprašanja in skrbeti za obstoj celotnega slovenskega naroda, predvsem pa si prizadevati za suvereno matično Slovenijo. Po besedah tajnice Inicijativnega odbora za Svetovni slovenski kongres iz Ljubljane, znane boriteljice za demokracijo Spomenke Hribar, Kongres ne bo nekakšna "kulturniška akcija" ali "literarniško leporečje", ampak bo zelo aktivno in pomembno politično – a nikakor ne strankarsko in ideološko – telo, saj spada v kulturo najširšega pomena besede tudi politično bivanje nekega naroda.

Slovinci se besede "politika" ne bi smeli bati. Ta strah so nam vcepili komunisti in so že vedeli zakaj. Tudi nesebično delo za narod, za javno blaginjo je politika. Celo vodstvo slovenske Cerkve nagovarja zmogne vernike, naj se javno udeležujejo v dobrobit narodu. Končno nihče ne bi smel stati ob strani, ko gre za pomoč narodu.

Začetek dela za Kongres je ustanavljanje narodnih odborov po raznih deželah. Kanada je zadevo že kar precej izvedla, pa navdušila tudi nas v Avstraliji. V Melbourne je Odbor za demokracijo in pomoč DEMOS-u pred volitvami nekako prešel v pripravljalni odbor za Kongres, za 24. junija pa je napovedan občni zbor v cerkveni dvorani v Kew po deseti maši, ki naj izmed kandidatov izbere člane viktorijskega od-

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

bora. Tako bo tudi Viktorija lahko že zastopana na ustanovnem zborovanju Avstralskega slovenskega kongresa, ki ga za N. S. W. in A. C. T. pripravljajo rojaki v Sydneyu na SLOVENSKEM VEČERU dne 28. julija letos.

Imam obputek, da se je pričelo nekaj velikega in važnega. Bog daj, da bi bilo izpeljano res nesebično in v dobrobit vsega naroda! – Poročevalec

DORNBERŽANOM med nami pa se oglašja župnik domačega kraja: Po enem letu se spet oglašam, da se predvsem v imenu vseh faranov zahvalim. Dar, ki ste ga mnogi poslali, nam je bil v veliko pomoč.

Z obnovo cerkve smo začeli novembra 1988, ko so župljani sami z udarniškim delom odstranili staro streho in strop. Cerkev smo s prenovitvijo tudi nekoliko povečali. Zdaj je cerkev seveda že pod streho in storjenih je bilo več nadaljnjih del, še več pa je ostalo dolgo. Zato ob zahvali za dosedanje pomoč še tudi tale moja dodatna prošnja: če je kdo voljan še kaj darovati, bomo daru še toliko bolj veseli in zanj hvaležni. V naši cerkvi imamo vsako nedeljo mašo za žive in pokojne dobrotnike.

Lep pozdrav v mojem imenu in v imenu naše celotne župnije! – Ivan Blažič, župnik.

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

Župnik Štefan Babič, župnija Lesce, nam je poslal tole pismo: "Obracam se na Vas z nenavadno prošnjo. VOVK JANKO, rojen 26. marca 1944 v Hrašah, župnija Lesce, sin Janeza in Frančiške r. Marinko, je bival v Avstraliji. Naslov njegovega rojaka, ki je bival v istem kraju, je Vincent Mulej, 56 Flinders Street, Yokine, 6060 W. A. Janko se je zadnjikrat oglašil leta 1966. Mama, ki je sama doma, je že poizvedovala pri sorodnikih Muleja in preko Rdečega križa, pa vse brez uspeha. Če morete kaj poizvedeti o pogrešanem sinu, bi Vam bila zelo hvaležna. Pred kratkim sva govorila o njem, ko je prišla naročit mašo za sina, ki ji je lani umrl. In prišel sem na misel, da bi se obrnil na Vas."

Uredništvo bo rade volje posredovalo slehermo novice o pogrešanem zaskrbljeni mami. Če še živi kje v Avstraliji in bo zvedel za to poizvedovanje, pa naj se mami čim prej oglasi v dokaz, da je ni pozabil!

REŠITEV križanke majske številke:

Vodoravno: 3. domovina; 8. ruta; 9. dekanija; 12. Slovenec; 13. rum; 14. vedo; 15. varilec; 19. nenehen; 20. znak; 24. vas; 25. peresnik; 27. ostrizen; 28. ogel; 29. izprašan. – Navpično: 1. kras; 2. otrok; 4. oven; 5. ovac; 6. Ilirec; 7. Adamov; 9. dekan; 10. kelih; 11. Jud; 14. ven; 15. vek; 16. revež; 17. leden; 18. izvoli; 19. nastop; 21. nas; 22. snaga; 23. skala; 25. pika; 26. reža.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, Jože Grilj, sestre v Slomškovem domu, Jelka Hojak, Marija Oražem, Francka Anžin in Marija Špilar, Vinko Jager, Milan Prešeren, Slavko Koprivnik, Igor Mrak, Jože Štrifof. – Žreb se je tokrat nasmehnil Milanu Prešernu.

IN ŠE ENKRAT: KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje v Avstraliji se nahaja IVAN SNOJ, ki je prišel semkaj že pred petintridesetimi leti. Že dolgo se ni oglašil domačim. Išče ga njegova sestrična Cilka Rapoti v Nadgorici pri Ljubljani.

Bi kdo vedel za SILVA VALERTIČA? Po njem sprašujejo znanci v Queenslandu, ki bi radi dobili z njim zvezo.

Kakršno koli vest o obeh pogrešanih sporočite na uredništvo, ali pa v Sydney na versko središče sv. Rafaela, telefon (02)637-7147. Za uslugo Bog povrni!

"Ali poznaš tistegale, ki ti je pravkar zavpil, da si osel?" – "Ne, čisto neznan mi je." – "Ja kako pa, da on tebe pozna?"

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

RESNICA JE KISLA KOT CVIČEK — PA SE OB NJEJ LE NASMEJEMO

/Uvoženo
iz domovine/

+ Marsikdo je izkoristil letošnji čas pirhov in se "pre-farbal".

+ Kjer državljanji za oblastnike niso ljudje, res ne more biti kršenja človekovih pravic.

+ Premoremo toliko zunanjih in notranjih sovražnikov, da je za prijatelje zmanjkalo prostora.

+ Sedeti na bajonetih je gotovo neugodno, vendar pa, česa vsega ne bi ljubeča oblast naredila za svoje ljudstvo.

+ Vprašanje: Dopusti so vedno bliže. Kako jih bomo preživel? — Odgovor: Bojda je programski svet naše TV sklenil, da se aktivno vključi v problematiko in bodo za naše neposredne proizvajalce v času dopustov vsak dan prikazovali filme, v katerih ima glavno vlogo morje.

+ Vprašanje: Zakaj je pri nas toliko alkoholikov? — Odgovor: To pa ni nič čudnega. Vzorci iz trinajstih zajetij so pokazali, da je za pitje primernih komaj 1,9 odstotka pitne vode. Torej?

+ Ostanite na dopustih! Tudi brez vas bo šlo.

+ Čim bolj je oblast ljudska, tem težje jo je iztrgati iz rok posameznikov.

+ Pomanjkanje ovaduhov in policajev je nevarnost za oblast. Njihov presežek pa je nevarnost za ljudstvo.

+ Če delavski razred ne bi imel hrbta, se mnogi ne bi imeli na kaj naslanjati.

"Si ti že slišala?" — "Ne, nisem slišala..." — "Jaz pa sem slišala, da si že slišala."

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

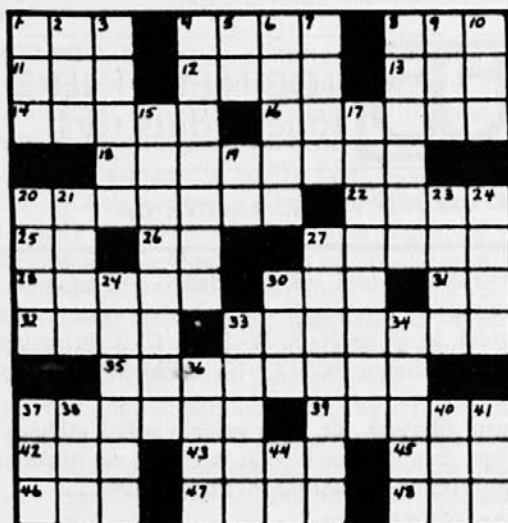
18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. čebelji izdelek; 4. zarodek; 8. les podolgovate okrogle oblike; 11.oblika ženskega imena; 12. šibka oseba; 13. veznik; 14. vsem vidno, ne skrito; 16. Ivanu pripada; 18. najesti; 20. naravni, resnični; 22. ime znanega pesnika; 25.italijanski ženski spolnik; 26. kazalni zaimsek; 27. trdo sadje omeščca; 28. bogoslužna miza; 30. poseduje; 31. in v latinščini; 32. raztrgan (v angleščini); 33.iskati določene mere; 35. tujka za zemljemerca; 37. kdorkoli, kdorsibodi; 39. tujka za dodatek k nečemu; 42. zadovoljil je željo po jedi; 43. tujka za državni proračun; 45. sukanec; 46. osebni zaimsek; 47. častni naslov judovskega učenjaka; 48. druga beseda za očeta.

Navpično: 1. mesec v letu; 2. začetna številka; 3. bolj malo rabljena beseda za čudovit,krasen; 4.za-ključen del zemljišča ali poslopja; 5.prislov; 6. z nečem obdati; 7. danes zjutraj; 8. imate namen storiti (stara beseda); 9. del obraza; 10. panoga športa; 15. začetek obstajanja; 17. obstoji iz posameznih prostih atomov; 19. največkrat rabljeni veznik; 20. ograja iz kolov ali desk; 21. priprava za oranje; 23. pokrit; 24. prislov, ki krepi zanikanje; 27. vreči ven ali na drug kraj; 29. uničiti celoto; 30.vsakdo ga ima; 33. kriva vera; 34. žensko ime; 36. del gledališča; 37. celotno, nedeljeno; 38. najbližji potomec; 40.se-salec med ribami; 41. osebni zaimsek (v dvojini); 44. prvi dve črki v abecedi.

Rešitev križanke pošljite do 2. avgusta na uredništvo!

"Kam pa hodite na gobe?" — "K sosedu na balkon..." — "Ali jih sosed tam goji?" — "Ne, ampak suši."

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

OHIO'S LINCOLN, FRANK J. LAUSCHE. V angleščini pisan življenjski zbirki že pokojnega rojaka – senatorja ZDA. – Cena 22.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

ZAPOJMO, FANTJE! je naslov žepni izdaji narodnih pesmi. Cena je samo pet dolarjev.

GORIŠKE MOHORJEVE 1990 so na razpolago. Cena zbirke štirih vrednih knjig je 35 dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA), A. C. T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Nas bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . . /

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

